1695 Kutalewicz

KALENDARZ
NOWY Y STARY
SWIĄT ROCZNYCH,
Y Biegow Niebieskich, z Wyborem czásow, y Aspektámi.

NA ROK PANSKI, M. DC. XCV.

Po Przybyszowym Wtory, á po Przestępnym Trzeći,

PRZEZ

K. KAZIMIERZA KUBALEWICZA,

W Przesławney Akádemiey Krákowskiey, Filozofiey Doctorá, Rhetoryki ná ten czás Professorá z pilnośćią

WYRACHOWANY.

W KRAKOWIE,

Drukárni Fránćiszká Cezárego, I. K. M. y I. Mśći Xiędzá Biskupá Krákowskiego, Xiążęćia Siewierskiego, tákże Przesławney Akádemiey Krák: Typographá.

Rok ten od Národzenia Páná Zbáwićielá Nászego Iezusá Chrystusá, ráchuiemy, M. DC. XCV.

Od Stworzenia świátá/	5644.	Od záłożenia Miástá Wárszáwy /	444.
Od Potopu świátá/	3988	Od záłożenia Sławney Akádemiey Krák. przez Jágełá.	371.
Od spustoszenia Jeruzalem/	1662.	Od poprawy Stárego Kálendarzá/	113.
Od początku Krolestw: Polskiego/	1144.	Od szczęśliwey Koronácyey Naiiáśnieyszego KROLA I. M. IANA III.	19.
Od vniey W. X. Litewskiego z Koroną/	114.	Od zniesieniá Turkow pod Wiedniem/	12.
Od postánowienia Trybunału w Pols:	118.		
Od záłożenia Miástá Krákowá/	995.		

Według Nowego Kálendarzá.

Złotá Liczbá,	V.
Okrąg Słoneczny,	XXIV.
Epáktá,	XV
Poczet Rzymski,	III.
Litera Niedźielna,	B.
Mięsopustu ráchuiąc od Nowego Látá, áż do Popielcu, Niedż. 6.	Dni 3.

Według Ruskiego Kálendarzá.

Złotá Liczbá,	V
Okrąg Słoneczny,	XXIV.
Epáktá,	XXV.
Poczet Rzymski,	III.
Literá Niedźielna,	F.
Mięsopustu ráchuiąc od Obrz. Chryst. áż do Nied. Zapust. Niedż. 4.	dni 6.

W tym Roku Wielkánoc Ruska, pospołu z nászą będźie.

Wyrozumienie Chàrakterow.

Nowy Mieśiąc	Łáźnia z Bánkámi	Krew puszczáć	Drzewo wyćináć
Pierwsza Kwádrá	Purgans w Konf. ✱	Lepiey	Zwierzá szczwáć
Pełnia Mieśiąca	Purgans w Pig: ⁖	Siać y szczepić	Ptáki łowić
Ostátnia Kwá:	Purgans w Trun.	Dźieći zostáwiáć	Ryby łowić

Aspekty przy dniách czerwono nápisáne, są dobre, czarno zaś są złe y nieszczęśliwe; te zaś áspekty przed liniyką położone przed połud: pánuią, po liniyce po południu.

Co czynić álbo czego się strzedz według Aspektow Mieśiącá z Plánetámi.

Złączenie Sáturná. ☌♄

Dźień tákowy iest do wszytkiego prawie niesposobny/ záczym z stárymi y znácznymi ludźmi/ nie miey sprawy/ lekárstwo/ hándel/ podroża y żeglowánie/ ná inszy czás odłoż.

Szesny y Trzećiak Sáturná. ⚹♄ △♄

Do gospodárstwá sie rzuć/ około roli/ ogrodow/ y winnic rob/ szczep/ budynki/ grunta zákładay/ rady záśiągay/ Sędźiwych y Przełożonych záżyiesz iáko chcesz.

Czwártak Sáturná y Przećiwny. □♄ ☍♄

Dźień táki iest zły do lekarstw/ gospodárstwá wszytkiego y podroży/ osobliwie żeglarskiey/ do łáski pozyskánia niesposobny/ długow nie vpominay sie/ stárych/ y Żydow chron sie.

Złączenie Iowiszá. ☌♃

Dźień iest szczęśliwy do odpráwowánia wszelákich spraw y potrzeb/ o przyiaźn sie postáray.

ſtáray/ z Prálatámi y Sędźiámi śmiele śię rozmow/ lekárſtwá purguiące ſtábo śię ſtáwią.

⚹♃ Szeſny Jowiſzá/ y Trzećiak. △♃

Czás ieſt wyborny do lekarſtw/ iednák iezeli Známie niebieſkie pozwala. Juryſtow śię poradź y prawkie zábaw/ o wakans proś/ y owßem wßelkie ſpráwy co znacnieyße odpraw.

□♃ Czwártak Jowiſzá y Przećiwny. ☍♃

Do práwá y w droge vday śię/ rády záśiegay/ ſpekulácyą śię zábaw/ Prálatom y Sędźiom możeß śię pokłonić

Złączenie Márſá. ☌♂

Dźień ieſt zły/ záczym lekárſtw/ krwie y drogi zániechay/ żołnierzá miiay/ ognia w domu przeſtrzegay/ Alchimiey poniechay.

⚹♂ Szeſny Márſá y Trzećiak. △♂

Do Kśiążąt/ y pod Chorągiew śię záćiągay/ tákże konie y inne bydło ná goſpodárſtwo kupuy/ Alchimiſtowie y Gwarkowie Olkuſcy czás máią pogodny. gdy ☽ w ♌

□♂ Czwártak Márſá y Przećiwny. ☍♂

Z Zołnierzem nie záśiadáy/ z ogniem/ ruśnicą/ y ßáblą nie igray/ vgode y podróżą ná inßy czás odłoż/ nikomu śię nie ſprzećiwiay/ białegłowy z dáleká miiay.

Złączenie Słońcá. ☌☉

Co chceß mieć ćicho y ſekretnie to ſpráwuy/ á lekárſtwu/ roley/budynkom y drodze folguy/ y w konfidencyą z Pány nie mießay śię.

⚹☉ Szeſny Słońcá y Trzećiak. △☉

Wyborny czás do lekarſtw/ Syropy y pigułki rob/ áby długo trwáły/ o vrząd/ y godności v Krolow y Xiążąt/ tákże y o Przywileie proś/ lecz nie bez podárunkow.

□☉ Czwártak Słońcá y Przećiwny. ☍☉

Czás nie dobry: záczym lekárſtw y krwie zániechay/ Pánow wielkich śię ſtrzeż/ y práwo ná inßy czás odłoż/ ogniá przeſtrzegay/ Alchimiey nie ſtroy/ z ſwym rownym przeſtáy.

Złączenie Wenery. ☌♀

Czás oſobliwy do nábyćia łáſki y faworow/ záczym ſtánowić żenienie/ w ßáty śię przyſtoynie vbráć/ lekárſtwem/ rolą śię zábáwić/ w droge beſpiecznie puśćić śię możeß.

⚹♀ Szeſny Wenery y Trzećiak. △♀

Do tego wßytkiego/ á naybárdźiey do lekarſtw/ gdy ☽ w ♏ ♋ ♓ dźień ſpoſobny.

□♀ Czwártak Wenery y Przećiwny. ☍♀

Tákowe Aſpekty do pomienionych ſpraw/ nie wiele przeßkodzą/ ſługi y robotniki przyimuy/ iednák nic trwáłego y ſtátecznego nie záczynay.

Złączenie Merkuryußá. ☌☿

Hándlowáć/ y kupczyć/ w droge śię bráć/ y Legácye odpráwowáć/ ráchunki czynić.

⚹☿ Szeſny Merkuryußá y Trzećiak. △☿

Puść śię w droge/ kupiectwo śię náda/ ráchunki czyn/ dźieći ná náuke odday.

□☿ Czwártak Merkuryußá y Przećiwny. ☍☿

Toż wßytko/ miánowićie podroża/ kupiectwo/ ráchunki/ poſelſtwá/ y lekarſtwá/ mieć nie śię nádádzą.

Mieśiąc w Głowie Smoczey. ☊☽

Do lekarſtw/ roli ſpráwowánia/ po wodźie pływánia/ iednym ſłowem/ do wßelkich ſpraw czás známienity.

Mieśiąc w Ogonie Smoczym. ☋☽

Kto śię może obeyść/ day wßytkiemu pokoy/ bo to dźień ieſt podeyrzány.

Nowy Kalendarz/	Bieg ☽/	Aspekty/ Wybory/
1 a Nowe Lato	♊ 12	☽ vacua.
Anyol Pański pokazał się we śnie Iozefowi. Mat. 2.		
2 B N. pr. 3. Kr.	♋ 4	☽ vacua.
3 c Oct. ś Jana	♋ 16	☽ vacua.
4 d Oct. ś Młodź	♋ 28	△☿ ☌♄♀ ☌♃/
5 e Telesfora Pa.	♌ 10	△♄ △♀/ ✱
6 f Trzech Krol.	♌ 23	△☉ △♂/ □☿
7 g Juliana M.	♍ 5	/□♄
8 a Sewera Op.	♍ 19	☾ Ost. k. St. g. 1.
Gdy było Pánu Iezusowi lat 12. Lucæ 2.		
9 B N. 1. po 3. Kr.	♎ 2	✱☿ ✱♃ △♃☿/ ✱♄
10 c Agathona P.	♎ 16	✱♀/ ✱☉ ✱♃
11 d Higina Mec	♏ 0	□♃/ ∴ fl.
12 e Reinolda M.	♏ 15	☽ vacua ✱ ∴
13 f Felixa Kapł.	♐ 0	☽☊ △♃ ☌☿/ ✱8.
14 g Hilarego B.	♐ 15	☌♄/ ☌♀
15 a Pawła 1. Pust	♑ 0	● Lutego. g 4
*Były Gody w Kánie Gáliley*ſ*kiey. Ioann. 2.*		
16 B N. 2. po 3. K.	♑ 15	☽ vacua.
17 c Antoniego Op	♒ 0	☍♃/ ☌☉♂ ✱☿
18 d Kath. ś Piot.	♒ 14	✱♄/
19 e Kanuta Krola.	♒ 28	✱♀/ ✱♂ ✱☉ ∴
20 f Fab. y Sebast.	♓ 11	□☿ □♄/
21 g Agniefzki P.	♓ 24	☌♄☿/ △♃ □
22 a Wincent. M.	♈ 7	☽ Pier. k. Lut g. 4
Z ſtąpiwſzy Iezus z gory Mathæi 8.		
23 B N. 3. po 3. Kr	♈ 19	/□♃
24 c Tymoteusza	♉ 1	/☌♂♀ △♂ △♀
25 d Náw. ś. Páw	♉ 13	☽ vacua.
26 e Polikarpa B.	♉ 25	☽☋ ✱♃/
27 f Jana Chryzost.	♊ 7	/☍♄
28 g Franc: Sález.	♊ 19	/☍☿
29 a Karola Wyzn.	♋ 1	☽ vacua
Przyiacielu nie czynięć krzywdy Matht: 10.		
30 B N. Sekrozap.	♋ 13	○ Pełn. Lut g. 8.
31 c Marcel Pan.	♋ 25	☌♃/

Prognostyk Codźienny.

PROGNOSTYK
O
Codźienney Powietrza odmienności.

STYCZEN.

Pierwſze dni Styczniá mroźno ſię ſtáwia y do kwádry potrzymáia.

Oſtátnia kwadrá Styczniá dnia 8. Styczniá po południu / z potężnym mrozem náſtánie / o wtorku wolnieyſza aurá / daley śnieg pada.

Now Lutego / dniá 15. Styczniá / po pułnocy / godźiny 4. minuty 26. Saturn pánuiący ná mroz ćiągnie / o poniedźiałku zwolnieie powietrze ná śnieg / koniec z początkiem trzyma.

Pierwſza kwádrá Lutego dniá 22. Styczniá z pułnocy godźiny 4 minuty 9. z początku wietrznośnieżna chwila / od czwartku ná mroz ſię zbiera.

Pełnia Lutego dnia 30. Styczniá / z rána godźiny 8. minuty 44 z rázu miernie źiębić będźie.

Dniá 1. 8 19. Stycz. Słońcá wſchod o godźinie 15. min. 40. ná cáłym zegárze.

Ná pułzegárzu godźiny 8. minuty 20.

Zachod Słońcá godź ná pułzegárzu 4. minuty 10.

Południe ná cáłym zegárze, g[illegible] 19. minuty 20.

Wielkość dniá godź 8. m. 20

Wielkość nocy godź. 15. m. 40.

Dniá 20. 22. 29. Wſchod ná cáłym Zegarze godźiny 15. minuty 18.

Ná pułzegárzu godźiny 7. minuty 56.

Zachod ná pułzegárzu godźiny 4. minuty 20.

Południe ná cáłym zegárze godźiny 19. min. 40.

Wielkość dniá godź 8 m. 44.

Wielkość nocy godźin 15. m. 26.

GEOGRAPHIA
A B O
Opiſánie Ziemie.

PRZEMOWA.

WRodzona ieſt y práwie odſámey nátury wlana ludźiom ćiekáwość; ták iż niemáß tego ná świećie człowieká; ktoryby nie prágnął wßytkiego ná świećie wiedźieć. naybárdźiey iednák rzeczy od nas dáleko odległe lubo zmyſłom náßym máteryálnym niepodległe ſtáramy ſię wiedźieć y rozumieć uśiłuiemy. Boć to zwyczáynie więcey ſobie ważemy czego nie mamy, álbo rzadko widźiemy, quæ rara cara: *y żelázo nád złoto poważáia narody, ktore żelázá nie máia. (Iáko o Abyſſynách piße Orteliꝰ Geograf.) Więc opiſawßy doſtátecznie w przeßłym Kálēdarzu Kozakow początek y obyczáie, do woyny nie przyſtępuię: lecz ćiekáwych w tey mierze porzetelna informácya do ſtárych Zołnierzow odſyłā. ále ná áffektácya niektorych godnych Oſob o poſtáći y poſtánowieniu cáłego świátá, biorę ſobie máterya dla obiáśnienia y informácyey łáſkáwego Czytelniká.*

Now y Kalendarz	Bieg ☽	Aspekty / Wybory/
1 d Ignácego.	♍ 7	/△♄ ✠ ♟ ☂
2 e Gromn. P. M.	♍ 20	♀ Apog. Epic.
3 f Błázeiá Bisk.	♎ 3	△☿/ ✠ ☁ ≈ ☇
4 g Andrz z Kor.	♎ 16	△♂□♄/ △☉ △♀
5 a Agáty P.	♎ 29	✱♃/ ✠ ☁ ✱ ⛆ ∴
Naśienie iest słowo Boże. Lucæ 8. Sexages.		
6 B N Mięsopu.	♏ 12	□☿/ ✱♄ □♄
7 c Romuáldá/	♏ 26	☾ Ost. k. Lut. g. 13
8 d Izdiaszá	♐ 10	☍♃♀/ ✱☿ ✱♂
9 e Apolloniey P.	♐ 24	✱☉ △♃ ☽☊ ✱♀/
10 f Scholástyki P	♑ 9	/☌♄ ♃ occid:
11 g Sewerego O	♑ 24	☽ vacua. ♟ ☇ ✠
12 a Euláliey Pán	♒ 9	☽ vacua. ♟ ☇
Oto wstępuiemy do Ieruzalem Lucæ 18. Quinq.		
13 B N Zapustn.	♒ 23	● Now Már g 3
14 c Wálentego/	♓ 8	/✱♃ ✠☋ ≈
15 d Faustyna M.	♓ 22	/☍♂♃ ☿ Apo. Ep.
16 e Popielec.	♈ 6	☽ vacat. ✠ fl. ⛆
17 f Konstáncyey/	♈ 20	/△♃ ✱♂ ✠ fl. ⛆
18 g Symeoná B.	♉ 3	✱♀ ✱☉/ ✱♃ ✠
19 a Mánswetá B.	♉ 15	△♄/ ✠ ☋
Nie będźiesz kuśił Páná Bogá twego Matt. 4.		
20 B N Wstępna.	♉ 28	☽ Pier. k. M g. 11.
21 c Felixá Pap.	♊ 10	□♀/ ☁ ✱ ∴ ☂
22 d Kath. ś. Piot.	♊ 21	✱♃ ☽☋ /△♂
23 e Suchedni.	♋ 3	/△☉ △☿ ✠ ☁ fl.
24 f Máciejá Ap.	♋ 15	△♀ ☍♄/ ☽ Apo.
25 g Aldetrudy P.	♋ 27	✱♄♀/ ✠☋ ☁ ≈
26 a Alexego Bisk.	♌ 9	✱♄☿ ⛆
Pánie dobrze nam tu być. Matthæi 17.		
27 B N. Suchs.	♌ 21	☌♃/
28 c Románá.	♍ 4	☍♂/

Prognostyk Codźienny.

L V T Y.

Dni pierwsze Lutego z ostátniemi Styczniá trzymaią/ Niedźiela ná śnieg goni.

Ostátnia kwádrá Lutego dniá 7. Lutego z pułnocy/ godźiny 1. oźięie kwádry. Wtorek y srzodá ná śnieg ciągną/ Czwartek wietrzno mroźny/ Piątek y Sobotá pogodne.

Now Márcá dniá 13 Lutego po południu/ godźiny 3. minuty 12. Occ. præced corn. Capric. ♑ mało z po-czatku z tego rogu kápáć nie będźie/ o-wtoriu śniegu spodźiewáć się potrze-bá/ á od piątku mroźnieyszey wygla-dáć áeryey.

Pierwsza kwádrá Márcá/ dniá 20. Lutego/ godźiny 11. przed pułnocą/ pod dyrekcyą Márszá zostáie: więc śniegu z początku przyczyni/ czwar-tek do mrozu skłánia/ sobotá y Nie-dźielá wietrzne, dźień ostátni do śnie-żney chwile skłonny.

MA-

Dniá 1. 6. 14. Wſchod Słońcá ná cáłym zegárze go dźiny 14. min. 34.

Ná pułzegárzu godźiny 7. minut 17.

Zachod godźiny ná pułzegá rzu 4. m. 43.

Południe ná cáłym zegárze godźiny 19 m. 17.

Wielkość dniá godź. 9. m. 26.

Wielkość nocy godźin 14. mi nut 34.

Dniá 18. 21. 28. Wſchod Słońcá ná cáłym zegárze go dźiny 13. m. 42.

[illegible] pułzegárzu godźiny 6 mi nut 51.

Zachod ná pułzegárzu godź. 6. minut 9.

Południe godźiny 18. min. 51 ná cáłym zegárze.

Wielkość dniá godźin 10. mi nut 18.

Wielkość nocy godź. 13. m. 42.

O Figurze ábo poſtáći świátá.

SWiát ten wſzytek (z Greckiego Coſmos názwány/) álbo Máchiná z Niebá y Ziemie złożona okrągła ieſt/ y w gałkę nieiáko/ ábo kránicę doſkonále okrągły/ od Stworcę wſzech rzeczy zátoczona.

O kráinách świátá ktore zowią Pásámi.

TEn zámyká w ſobie pięć páſow/ álbo kráin Jedná zowie ſię Zona Torrida, to ieſt pás/ álbo kráiná názbyt gorąca; ktorey właſności ſą te. Naprzod że iey mieſzkańcy/ záwſze máią słońce nád wierzchem głowy/ álbo bliſko wierzchu: ták dálece; że pod czás południá żadnego nie bywa od człowieká/ álbo láſki w ziemię wetknioney/ ćienia; á iezeli bywa/ tedy bárdzo máły: y to pewnych czáſow ná południową/ á pewnych ná pułnocnią ſtronę. Ludźie zás tám mieſzkáiący dla bliſkośći słońcá ſą czarni/ álbo ſinni/ iáko to Murzyni/ Abiſyni/ Nigrytowie/ po więkſzey częśći Egipcyánie/ Arábczykowie/ Indowie ták wſchodni/ ták y zachodni ábo Peruwiánie ec. Powtore że tám záwſze dźień rowny ieſt nocy/ álbo iż 12. godź: dniá: Nocy też dwánaśćie; ták iáko v nas podczás porownánia dniá z Nocą/ ktore bywa raz około S: Jozefá/ drugi około S Máteuſzá. Potrzećie/ że tám láto iáko też y zimá dwá rázy. tákże zboża/ iárzyny/ owoce dwá rázy ſię rodzą.

Dwie zás kráinie zowią ſię Zone Glaciales, álbo

Nowy Kalendarz.	Bieg ☽	Aspekty/ Wybory/
1 d Herkulána B.	♍ 16	☉ Pel. Már: g. 2.
2 e Sympl: Bisk.	♍ 29	☽ vacua
3 f Kunegun: Ces.	♎ 12	/□♄
4 g Kázimie: Kr.	♎ 26	⚹☉♄ ⚹♃/
5 a Znal. s. Sálo.	♏ 9	/△♂ ⚹♄ ⚹
Wyrzucał Pan Iezus diabelstwo. Luc. 11. Oculi		
6 B. N. Głucha.	♏ 23	△☉ □♃/ △♀ △☿
7 c Tomaszá z Aqu.	♐ 7	/□♂
8 d Jana Bożego.	♐ 21	☾ Ost. k. Már. g. 9.
9 e Cyzylla Mecz	♑ 5	□♀ □☿/ ⚹♂
10 f 40. Meczenn.	♑ 19	☌♄/ ⚹☉
11 g Kandydá M.	♒ 3	⚹☉/ ⚹☿ ⚹ ∴
12 a Grzeg. Pap	♒ 18	☍♃/ ∴
Zkąd kupiemy Chleba żeby ći iedli. Ioann. 6.		
13 B. N. Srzodop.	♓ 2	☽ vacua.
14 c Melchidy	♓ 16	☌♂ ⚹♄/
15 d Longiná M.	♈ 0	● Now Kwi. g. 2.
16 e Herber Arcy	♈ 14	☌☿/ □♄ ⚹♃
17 f Gertrudy P.	♈ 28	☽ vacat. fl.
18 g Cyrylla Bisk.	♉ 11	□♄☿ ⚹♄♂/ △♄ ⚹♂
19 a Joz. Obl. P. M.	♉ 23	□♃/
Kto z was dowiedźie na mnie. Ioann. 8. Iudica		
20 B. N. Biała.	♊ 5	⚹☉ △♃☿/ ☉♈
21 c Benedyktá/	♊ 18	⚹♄/ ⚹♃ □♂ ⚹♀
22 d Konstántego	♊ 29	☽ Pier. k. Kw. g 6
23 e Kátharz Was	♋ 11	/ ☍♄ □♀
24 f Gábryelá Ar.	♋ 23	△♂ □☿ △♃♀/ fl
25 g Zwiast. P. M.	♌ 5	△☉/
26 a Ludgera Bisk.	♌ 17	☌♃ △♀
Błogosławiony ktory idźie Matt. 21. Palmar.		
27 B. N. Kwietn.	♍ 0	△☿/
28 c Robertá.	♍ 12	/△♄ ⚹☉
29 d Eustáchieg. O.	♍ 25	☍♂/
30 e Kwiryná M.	♎ 8	☉ Pel. Kw. g. 4.
3 f Wieczerza P.	♎ 22	□♄ ⚹♃/ ☍♀ ☍☿

Prognostyk Codzienny.

MARZEC.

PEłnia Márcá dnia 1. Márcá/ z pułnocy godz. 2. Sáturn z Weneră z początku ná mroz dysponu a potym wolnieysze powietrze/ od czwartku ná mroz śie záwezmie.

Ostátnia kwádrá Márcá/ dnia 8. Márcá/ przed południem godźiny 9. minuty 24 z przeietym nastánie wiátrem y bodáy nie z deszczem/ czwartek mroźnieyszy/ ktoremu śie ostátek ákkomoduie.

Now Kwietnia dnia 15. Márcá/ z pułnocy godźiny 2. minuty 46. or. Leb. oculi Sagit ♐ mało to oko nie záplacze/ názáiutrz posępne ná czas Niebo/ piątek niespokoyny/ insze dni weselsze.

Pierwsza kwádrá Kwietnia/ dnia 22. Márcá/ z południa godźiny 6. minuty 30 pogodno záwita z ránnymi przymroskámi/ y potrwa cáłą kwádrę.

Pełnia Kwietnia/ dnia 30. Márcá z południa godźiny 4. minuty 21. pochmurno nástánie/ dźień iutrzeyszy z przechodzącymi chmurámi.

KWIE-

Dniá 1. 8. 16. ná cáłym zegárze Wſchod Słońcá godźiny 12. minuty 20.

Ná pułzegárzu godźiny 6. minuty 10.

Zachod Słońcá ná pułzegárzu godźiny 5. m. 50.

Południe ná cáłym zegárze godźiny 18. m. 10.

Wielkość dniá godźin 11. minut 40.

Wielkość nocy godźin 12. minut 20.

Dniá 20. 22. 30. ná cáłym zegárze wſchod o godźinie 11. minuty 48.

Ná pułzegárzu godźiny 5. minuty 48.

Zachod Słońcá ná pułzegárzu godź. 6. min. 6.

Południe ná cáłym zegárze o godźinie 17. m. 54.

Wielkość nocy godźin 11. m. 48

Wielkość dniá godźin 12. minut 12.

álbo Páſy lodowáte. Jeden ieſt ná pułnocy: á ten ieſt kráiná tá około ktorey gwiazdy/ ktore zowią Urſa Major; álbo wozem Niebieſkim/ álbo poſpolićie Furmanem/ záwße w około krążą: ktore też gwiazdy w náßey ſtronie nigdy nie záchodzą/ ále záwße nad źiemią álbo Horyzontem zoſtáią: lubo we dnie/ dla świátłośći ſłoneczney bydź nie mogą widźiáne. W tym zás Páśie źiemie/ ſą te: Nowa Zemla/ Wyſpá Groenlándyia/ Cześć nie máła Krolestwá Norwegiey/ y Szwecyey/ niektore przyległośći y kráiny wielkiego Kniáźiá Moſkiewſkiego.

Drugi zás Pás lodowáty/ álbo źimny ieſt ad Auſtrum: ábo ná Południu/ w położeniu y w biegu czáſow Pułnocnemu przećiwny. Tych dwuch Páſow te przymioty/ álbo własnośći ſą. Naprzod/ że w nich ſłonce nigdy nád wierzchem głowy nie bywa/ ále tylko w około przez puł roká krąży. Potym że tám puł roká dniá/ á puł roká nocy bywa; albo też máło co mniey drugdźie/ iáko to pięć/ cztery/ trzy/ dwá Mieśiące/ á drugdźie y ieden. Tám zás gdźie puł roká dniá/ á puł roká nocy bywa: dźień w pułnocnym á noc w południowym Páśie poczyna ſię od Swiętego Jozefá/ á kończy ſię ná Swięty Mátheuß; zás noc w pułnocnym/ á dźień w południowym Páśie poczyna ſię ná S. Mátheuß/ á kończy ſię ná S. Jozef. Náoſtátek Láto ze dniem/ á źimá z nocą rázem bywa. Cień tákże od laſki álbo człowieká w około iáko y ſłońce krąży.

Dwie też tákże kráinie zowią ſię Zonæ Temperatæ, ábo páſy pomiárkowáne w ćiepło y źimno. Jeden z nich ieſt ná pułnocy/ w ktorym Polſká y cála prawie leży Europa. Drugi zás ná południu przećiwny pułnocnemu. Tych páſow

Nowy Kálendarz.	Bieg ☽	Aspekty Wybory/
1 g Wielki Piat:	5	☌♀☿/ ✱♃✱ ♉
2 a Wielka Sob.	19	✱♄ □♃/ ✱♃ ✱♉ ♈
Ktoś nam odwali Kámień. Marc. 16. Pascha		
3 B. N. Wielkon.	3	☽ vacat.
4 c Poniedź. wiel.	17	△☉ △♃/ ☽☊
5 d Wtorek wiel.	1	△☉♄ □♂/ △♉
6 e Syxtá Pap.	15	☽ Ost. k. Kw. g. 3.
7 f Hegezyppá	29	□☿/ ✱♂ □♀ ✱♃
8 g Dyonizego B.	14	/☍♃ ✱☉ ✱♍ ♊
9 a Felicyaná.	28	✱☿/ ✱♍ ♊ ✱ ♈
Pokoy wam. Ioann. 20. D. Conductus.		
10 B. N. Przewod.	12	✱♀/ ✱♄
11 c Leoná Pap.	15	☿ Orientalis ✱♃
12 d Julluszá Pap.	9	☌♂ /△♃ □♄
13 e Hermeneg: M.	22	● Now Máiá g. 3.
14 f Tyburcego M.	6	☿ Perig. Epic. ♈
15 g Anástázyey P.	19	△♄ □♃/ ✱♂ ♈
16 a Kaiusá Mecz.	1	/△♄♀ ♊ ✱ ∴ ♉♈
Iam iest dobry Pasterz, Ioann. 10. Misericor.		
17 B. N. 2 po Wiel.	3	✱♂/ □♃♀ ☽☋ ✱♃
18 c Jubiná Bisk.	25	/✱☽ ♊ ∴ ♉ ♈
19 d Elfego Arcy	7	☽ vacat. ✱♊ ♉♈
20 e Prándoty B.	9	□☿ □♂ ☍♄/ ✱
21 f Anzelmá Bisk		☽ Pier. k. M. g. 1.
22 g Soterá Pap.	13	△☿/ □♀ ☌♃ ♉
23 a Woyćiechá Ar.	5	☽ vacua.
Maluczko á nie uyrzyćie mie. Ioann. 16. Iub.		
24 B. N. 3 po Wiel.	7	Jerzego M. △☉
25 c Márká Ewán	20	/△♀ ✱☉ ♈
26 d Kletá y Marc.	3	☽ vacua ☋ ♈
27 e Anástázegó Pap.	16	☍☿ ☍♂ □♄/ ✱♃
28 f Witálisá M.	0	/□♃♂
29 g Piotrá Mecz.	4	○ Peł. Máiá g. 3.
30 a Katárzyn. Sen.	9	/☍♀

Prognostyk Codźienny.

KWIECIEN.

PIerwszy dźień Kwietniá podobny ostátniemu Marcá/ Swiętá wesołe/ procz Wtorku ná deszcz skłonnego.

Ostát. kwádrá Kwietniá/ dniá 6. Kwietniá z południá godźiny 3. minuty 19. pogodno nástánie. Piątek y Sobota wietrzne Niedźielá y Poniedźiáłek pogodny. Wtorek ná deszcz skłánia.

Now Máiá dniá 13. Kwietniá/ godźiny 3. minuty 53. z południá niepogodno nástánie/ dáley wypogodźi. Niedźielá/ Wtorek/ Szrzodá do niepogody máia przyczyny.

Pierwsza kwádrá Máiá dniá 21. Kwietniá/ godźiny 1. minuty 22. początek Kwadry do wesołey chwile ma okázya/ ostátek z niepogody śie odpráwi.

Pełnia Máiá dniá 29. Kwietniá/ z pułnocy godźiny 3. minuty 45. niepogodno nástánie/ iutro pogodá.

MAY.

Dniá 1. 7. 14 ná cáłym zegárze wſchod Słońcá o godźinie 10. min 8.

Ná pułzegárzu godźiny 5 minuty 4

Zachod Słońcá o godźinie ná pułzegárzu 6. m 56.

Południe ná cáłym zegárze godź 17. m. 4.

Wielkość dniá godźin 13. minut 33.

Wielkość nocy godź. 10. m. 27.

Dniá 19. 21. 28. Wſchod Słońcá ná cáłym zegárze g. 9. min. 36.

Ná pułzegárzu o godźinie 4. min. 48.

Zachod Słońcá o godź. 7. minućie 12.

P[illegible] ná cáłym zegárze godzi[illegible] 16. min. 48.

Wielkość dniá godźin 14. minut 24.

Wielkość nocy godźin 9. minut 36.

ſow te włáſnośći ſą. Naprzod że ſłońce nigdy nie bywa nád głową/ ćien zás pod czás południá w Pułnocnym ná pułnoc/ w południowym ná południe pada. Powtore że dni y nocy nie rowne/ ále raz więkſze/ drugi raz mnieyſze bywáią iák widźiemy Potrzećie że raz tylko bywa láto/ iáko też y zimá.

O Okręgu Ziemie.

OKrąg zás złożony z ziemie y wody/ álbo morzá/ dzieli ſię ná trzy wyſpy/ ábo Inſuły wielkie.

Pierwſza ieſt tá ná ktorey my mieſzkamy. ktora ſłuśnie názwáć ſię może dawnym świátem: bo ná niey ieſt człowiek ſtworzony/ y naprzod od ludźi mieſzkána y onymże wiádoma ieſt.

Druga wyſpá zowie ſię Nowy świát/ ábo America, ábo Indyia zachodnia/ ktora Roku P. 1492. ſławny Żeglarz. Chriſtophorus Columbus, Imieniem Krolá Hiſzpáńſkiego poſłány wynálazł.

Trzećia zowią Magielanika, ábo ziemiá południowa niewiádoma. Tey odkrył y wynálazł brzegi tylko ſáme. Ferdinandus Magelanus Roku 1519.

O Morzu.

OCean álbo morze/ (o ktorym wyżey námienilem że wiednym z ziemią zoſtáie okręgu) oblewa wokoło ziemie/ y one dźieli ná rożne części. To názwiſká rożne ma od rożnych przyległych kráin; iáko to zowie ſię Morze wſchodnie/ ktore Indyią wſchodnią. zachodnie/ ktore zachodnią oblewa: Murzynſkie/ co Murzynow/ Fran-

Nowy Kalendarz	Bieg	Aspekty/ Wybory
Ide do tego ktory mie posłał. Ioann. 16. Cant.		
1 B N. 4. po Wiel.	13	Filipá y Ják. Ap.
2 c Zygmuntá/	27	/△♄☿ * ∴
3 d Ználezien. s. ✠	12	/△☉ ☌♄ □☿
4 e Floryan Pát. P.	26	□♂/ □♃☿
5 f Anyolá Kárm	11	☾ Ost. k. Máiá g. 8.
6 g Janá w oleiu.	14	△☿ △☉♄/
7 a Ziáw. s. Mich	8	/□♀□☉♃ ∴
Ieśli oco prośić bedźiećie. Ioan. 16. Rogationum.		
8 B N. 5. Krzyż.	21	Stániſławá Biſk.
9 c Grzegor. Náz.	5	☽ vacua
10 d Gordyaná M.	8	*♀ □♄ △♃/ ☌☿
11 e Mámertá B.	1	☽ vacua
12 f Boże Wſtąpie	4	/△♄ □♃
13 g Serwácego Biſk.	7	● Now Czer g 4.
14 a Bonifácego/	9	☽ vacua.
Gdy przyidźie Pociešyćiel. Ioann. 16. Exaudi.		
15 B N. 6. po Wie.	21	☿ *♃ ☌♀/
16 c Vbáldá Biſk.	3	*♂/
17 d Heradyuſzá.	15	/☍♄ ☽ Apog.
18 e Wenáncyuſzá.	7	/*☉ □♂
19 f Iwoná Biſk	9	△☿/
20 g Bernárdyna.	11	☌♃/
21 a Teopompá	3	☽ Pier. k. Czer g 6
Kto mie kocha, słowá moie chowa. Ioan. 14. Pent.		
22 B N. Swiatecz.	15	△♄/
23 c Pont. Swiat.	28	/□♀ △☉
24 d Wtor. Swiat.	11	/□♄
25 e Suchedni	4	*♃/ *♃☿
26 f Filipá Nereuſzá	8	/*♄ *
27 g Bedy Kápláná	23	□♃/ *
28 a Germáná Biſk	7	○ Pel. Czer. g 0.
Dana mi ieſt wſzelka moc. Matt. 28. Trinitatis.		
29 B N. 1 Troyce S.	22	☊ △♃/
30 c Wigándá.	7	/☍♀□♂
31 d Petronelle P.	2	☌♄/

Prognostyk Codźienny.

MAY.

POczątek Máiá pogodny/ wtorek y Szrzodá ſkłonne do złey chwile.

Oſtátnia kwádrá Máiá dniá 5. Máiá z południá godźiny 8. minuty 46. dźień kwádry podeyrzány o deſzcz. ſrzodek pogodny/ od Wtorku áż do końcá rożnie śię pokaże powietrze.

Now Czerwcá/ dniá 13 Máiá po pułnocy godźiny 4 minuty 31 okropne náſtánie. Niedźielá wierzzna/ wtorek poſępny/ ſrzodá ná deſzcz ſkłánia/ oſtátek pogodno znidźie.

Pierwſza kwádra Czerwcá dniá 21. Máiá/ z ráná godźiny 6 minuty 33. do pogody nákłánia/ oprocz Wtorku poſępnego.

Pełnia Czerwcá dniá 28. Máiá/ po południu we trzy kwádránſe/ pogodno náſtánie/ od wtorku odmiány ſpodźiewáć śię potrzebá.

CZER-

Dniá 1. 6. 14. ná cáłym zegárze wschod słońcá o godźinie 9. m. 16.

Ná pułzegárzu godźiny 4. minuty 38.

Zachod Słońcá ná cáłym zegarze godźiny 16. min. 38.

Południe ná cáłym zegárze godź. 16. m. 38.

Wielkość dniá godźin 14. minut 44.

Wielkość nocy g. 9. minut 16.

Dniá 20. 22. 28. Wschod Słońcá na cáłym zegárze godźiny 8. m. 24.

Ná pułzegárzu godźiny 4. m. 12.

Zachod Słońcá ná pułzegárzu o godź. 7. m. 48.

Południe ná cáłym zegárze godźiny 16. m. 12.

Wielkość dniá godźin 16. minut 36.

Wielkość nocy godźin 8. minut 24.

cuskie/ álbo Niemieckie/ ktore Fránceyi álbo Niemcom przylegle iest. etc.

Od Oceanu álbo wielkiego Morza/ mnieyße pochodzą morzá. A te są dwoiákie. Jedne zowią się sinus álbo Mátnie/ álbo też odnogi Morskie. z ktorych Naypierwßa iest tá/ ktora zowią Mare Mediteraneum, ábo Morze miedzy ziemne; ktore dźieli Europę od Afryki. Od tego zás Morzá pochodzą pomnieyße Odnogi/ álbo Mátnie; iáko to iest sinus Adriaticus, álbo po Włosku Golfo di Venetia, Morze Syryiskie/ tákże Mare Ægeum, álbo po Włosku Archipelago, ná ktorym wysep bárzo wiele. tákże Morze názwáne Pontꝰ Euxinꝰ po włosku Mar Magiore, po Polsku Czarne Morze/ ktore Włochom y Vkráinie przylegle iest etc. Druga Mátnia/ álbo Odnogá zowie się sinus Godanus, ábo Morze názwáne Balticum, ktore z Polskich dźiedźin przylegle iest Prusom y Gdańsku. To morze Niemcy zowią Oostiee. Z tego Morzá pochodzą dwie mnieyße odnogi: to iest sinus Finicus, y sinus Bodicus názwáne. Trzecia Mátnia/ zowie się sinus Arabicus: Máchometáni zowią ią *Bocbar* Hißpáni Mare de Mecca. Zás w Piśmie S. zowie się Morze Czerwone/ przez ktore Pan BOG Zydow z niewoli Egipskiey suchą nogą przeprowádźił. Czwarta sinus Persicus, teraz názwána Elcatif. y inße tym podobne.

Drugie zás Częśći Morzá od wielkiego morzá pochodzące/ zowią się Freta, álbo ciásne morzá/ z ktorych naysnácznieyße są dwie/ iedno zowią Gaditanū álbo Herculeū. ktore dźieli Hißpánią od Afryki. Drugie zás zowie się Magelanicū dźielące połudnową część Ameryki od Magelaniki: są y inße mnieyße tym podobne/ iáko to Fretū siculū ktore dźieli włoską ziemię od Sycyliey/

Nowy Kálendarz	Bieg ☽	Aspekty/ Wybory/
1 e Nikodemá M.	♑ 7	/⚹☽ □♂
2 f Boże Ciáło.	♑ 21	☍♃
3 g Krotyldá Kr.	♒ 5	□☿/
4 a Kwiryná M.	♒ 19	☾ Ost. k. Czer. g. 2.
Człowiek niektory spráwił wieczerzą. Lucæ 14.		
5 B N. 2. po Sw.	♓ 2	△♄♂!
6 c Norbertá B.	♓ 15	⚹☿ □♄ ⚹☉/□♀
7 d Páwłá Bisk.	♓ 28	☽ vacat.
8 e Klodulfá B.	♈ 11	/△♄ ☌♂
9 f Prym y Felic.	♈ 23	⚹♀ □♃/
10 g Maura Op.	♉ 6	☽ vacua.
11 a Bárnáby Ap.	♉ 18	● Now Lip. g. 6.
Kto z was maiąc sto owiec. Lucæ 15.		
12 B N. 3. po Sw.	♊ 0	⚹♃☿/ ⚹☉♃
13 c Antoniego z P.	♊ 12	/☍♄
14 d Bázylego Wiel.	♊ 24	/☌♀
15 e Witá y Modest	♋ 5	□♃♂/
16 f Aureliná Bisk.	♋ 17	/☌♃ ⚹☉
17 g Fulkoná Arcy	♋ 29	□♂/ ⚹♀
18 a Márká y Mar.	♌ 11	/△♄
Nauczycielu przez cáłą noc prácuiąc. Lucæ 5.		
19 B N. 4. po Sw.	♌ 24	☽ Pie. k. Lip. g. 9
20 c Sylwerego.	♍ 6	⚹♀/ □☿
21 d Albáná Męcz.	♍ 19	□♄/ ⚹♃
22 e Paulina Bisk.	♎ 3	△☉/ □♀
23 f Wigilia	♎ 16	/☍♄☿ □♃
24 g Nar. ś. Janá.	♏ 1	☍♂/
25 a Wilhelmá O.	♏ 16	△♀/
Nie bedźiesz zabijał. Matthæi 5.		
26 B N. 5. po Sw.	♐ 1	◉ Pel. Lip. g. 7.
27 c Łádysłáwá	♐ 16	/☍☿
28 d Leona Wigilia	♑ 1	/△♂
29 e Piotrá y Páwłá	♑ 16	☌♀/
30 f Wspom. ś. Páw.	♒ 1	☍♃/ □♂

Prognostyk Codźienny

CZERWIEC.

PIerwszy dźień Czerwcá/ z ostátnim Máiá trzyma/ drugi pogodny/ trzeći pomieszány.

Ostátnia kwádrá Czerwcá/ dniá 4. Czerwcá/ z pułnocy godźiny 2 min. 30. niepewna pogodá/ poniedźiałek wtorek y srzodá ná pogodę godzą os státek kwádry weselszy.

Now Lipcá dniá 11. Czerwcá/ z południá godźiny 6 minuty 30 dźiś niestáteczny/ iutro wietrzny dźień Poniedźiáłek ná niepogodę goni/ Wtorek y Czwartek pogodne/ Szrzodá y Piatek z gromem.

Pier. kw. Lipcá dniá 19. Czerwcá przed pułnocą godźiny 9 minuty 18. nie wesoło nastánie/ Wtorek/ Czwartek y Piatek máią do dżdżu okázyią. insze dni pogodne/

Pełnia Lipcá dniá 26 Czerwcá/ przed záchodem ☉ godźiny 7. min. 49. z początku pogodno się pokaże/ ô Czwartku odmiáná.

Dniá 1. 5. 11. ná cáłym zegárze wschod Słońcá godź. 8. min. 2.

Ná pułzegárzu godźiny 4 min. 1.

Zachod Słońcá ná pułzegárzu godź. 7. min. 59.

Południe ná cáłym zegárze godź. 16. min. 1.

Wielkość dniá godźin 15. minut 58.

Wielkość nocy godźin 8. minut 2.

Dniá 19. 21. 27. Wschod Słońcá ná cáłym zegárze o godźinie 7. min. 50.

Ná pułzegarzu o godźinie 3. minuty 55.

Zachod Słońcá ná pułzegárzu g 8. minuty 5.

Południe ná cáłym zegárze godź. 15. m. 55.

Wielkość dniá godźin 16. minut 10.

Wielkość nocy godźin 7. m. 50.

tákże Bosphorus Tracicus pod Konstántynopolem y Helesphontus.

O Burżliwośći Morskiey.

MOrze dwá rázy przez dźień/ y noc burzyć śie zwykło/ álbo do gory podnośić: raz kiedy Mieśiąc iest ná wschodniey częśći Niebá wstępuiąc ku południowi/ morze tákże do gory śie wznośi przez godźin 6. ták tylko zás południe/ álbo pul Niebá ominie Mieśiąc/ ták záś znowu vbywa morzá przez godźin tákże 6. A ták znowu od zachodu Mieśiącá/ áż puki nie przeydźie mieśiąc ná pulnoc/ álbo pul Niebá pod źiemią/ przybywa przez godźin 6. á potym od tąd áż do wschoda Mieśiącá/ ábo trochę dáley vbywa przez godźin 6. A od tąd przybywáć poczyna iáko śie wyżey powiedźiáło. Pewnych tákże czásow/ iáko to około porownánia dniá z nocą á naybárźiey ieśieńego/około pelni ☽/ y inszych czásow/ bárźiey śie burzyć y podnośić zwykło; iáko opisuie szerzey *Plinius Hist: Natural: lib. 2. cap. 97.*

Co z ktorego pochodźi Morzá.

NAprzod z Indyiskiego morzá pochodzą/ y dostawáne bywáią perly; iáko pisze *Plinius Hist. Natur: lib: 9. cap. 35.* Z Morzá Báltyckiego pochodźi Bursztyn iáko tenże pisze *lib: 37. cap. 2. & 3.* Záś w Morzu srzodźiemnym/ osobliwie chwytáne bywáią ryby/ názwáne Purpury; z ktorych posoki wytoczony/ z żelki w srzod gárdłá śie znayduiącey/ wełne w Tyrze/ y po inszych miástách Fenicyi/ y Afryki nápawáią/ áby purpurowy kolor miáłá; á ták purpurę robią. *Plin: lib. 9. cap: 36. 38.*

Nowy Kalendarz.	Bieg ☽	Aspekty/ Wybory/
1 g Eparchi Wig	♓ 5	△☉ ☌♄/
2 a Nawiedz. P.	♓ 19	M. /△☿ ✶♂
Zal mi ludu tego. Marci 8.		
3 B N. 6 po Sw.	♈ 12	☾ Ost. k. Lip. g. 10.
4 c Vdalryka	♈ 25	△♃/ ☍☉♄
5 d Domiciusza M.	♉ 8	/△♄ ✶☉
6 e Izaiasza Pror.	♉ 0	/□♀ □♃ ✂
7 f Panteona M.	♊ 3	✶♂☿/ ☌♂ ✶☿
8 g Biliana Mecz.	♊ 15	☽☋/ ✶♃
9 a Zenona Bisk.	♊ 7	✶♀/
Strzeżcie się pilno fałszywych Prorokow. Matt. 7.		
10 B N. 7. po Sw.	♋ 9	☌♃♀/ ☍♄
11 c Piusa Pap.	♋ 21	● Now Sier g 9.
12 d Jana Gwalb.	♌ 2	☽ vacua.
13 e Małgorzaty P.	♌ 4	✶♂/ ☌♃
14 f Bonawent B.	♌ 6	/☌♃
15 g Rozesłańcow.	♍ 8	☌♀/ △♄ □♂
16 a Szkapl. P. M.	♍ 0	/✶☉ ✂
Odday liczbe szafarstwa twego. Lucæ 15.		
17 B N. 8. po Sw.	♎ 3	☽ vacat. ✂
18 c Szymona z Lip	♎ 15	△♄ /△♂
19 d Justyna y Ruf.	♎ 28	☽ Pie. k. Sie. g 9
20 e Eliasza Proro.	♏ 11	✶☿/ ✶♄
21 f Praxedy P.	♏ 25	/□☿ □♃ △☉
22 g Mar. Magdal.	♐ 9	/□♀ ☽☊
23 a Wigilia	♐ 24	/△☿ △♃ ☉♌
Vyzrawszy Miasto płakał nad nim. Lucæ 19.		
24 B N. 9. po Sw.	♑ 9	/☌♄ △♀
25 c Jakuba Apost.	♑ 24	☽ Perig.
26 d Anny M. P. M.	♒ 9	○ Pel. Sie. g. 2.
27 e Pantaleona.	♒ 24	△♂/ ☍☿ ☍♃
28 f Nazaryusza.	♓ 9	/✶♄
29 g Marty P.	♓ 24	☍♀ □♂/
30 a Abdona.	♈ 8	△☉ /□♄
Dwoie ludzi wstepowało do Kościoła. Lucæ 18.		
31 B N. 10. po Sw.	♈ 21	Ignacego W. ☽ vac

Prognostyk Codzienny.

LIPIEC.

Poczatek Lipca akkomoduie sie schyłkowi Czerwca.

Ostatnia kwadra Lipca dnia 3. Lipca przed południem godziny 10 minuty 43 poczatek kwadry do nawalnego deszcza y grzmotow sposobny/ wtorek y srzoda pogodne/ Czwartek y Niedziela poczatkowi sie akkomoduie/ insze dni pogodne.

Now Sierpnia dnia 11. Lipca/ przed południem godziny 9 minuty 43 poczatku pogoda gore bierze/ Piatek y Poniedziałek deszcz przyniesie/ insze dni do pogody skłonne.

Pierwsza kwadra Sierpnia dnia 19 Lipca/ przed południem godziny 9 minuty 41. pod chmuro nastanie/ srzodek sie pogoda popisze/ od Niedziele odmiany spodziewać.

Pełnia Sierpnia dnia 26. Lipca godziny 2. minuty 33. po pułnocy/ z poczatku pogodno sie popisze/ od Piatku odmiana bedzie.

SIER-

Dniá 1. 3. 11. ná cáłym zegárze wſchod Słońcá o godźinie 7. min 58.

Ná pułzegárzu godźiny 3. minuty 59.

Zachod Słońcá o godźinie 8 minućie 1.

Południe ná cáłym zegárze godź. 15. m. 59.

Wielkość dniá godźin 16. minut 2.

Wielkość nocy godź. 7. m. 58.

Dniá 18. 23. 26. Wſchod Słońcá ná cáłym zegárze 8. 8. min. 32.

Ná pułzegárzu o godźinie 4. min. 16.

Zachod Słońcá o godź. 7. minućie 44

Południe ná cáłym zegárze godźiny 16. min. 16.

Wielkość dniá godźin 15. minut 28.

Wielkość nocy godźin 8. minut 32.

Ze Ziemiá ieſt cále okrągła.

MAchiná tá z ziemie y morzá złożona / ták doſkonále okrągła ieſt / iák gałká nayokrągleyſza wymyślić śię może / iákom wyżey o Niebie ábo máchinie cáłego świátá námienił. A lubo ná ziemi znáyduią śię gory / láſy / Miaſtá ⁊c. dla ktorych zda śię być ziemiá nie okrągła; iednák to wſzytko ziemi okrągłośći / tyle przeſzkadza / iák pieprzowego ziarká okrągłośći nierowna ſkorká iego.

O Wielkośći Ziemie.

ZIemiá wſzytká rachuią przez proſtą linią / (to ieſt gdyby kto ná przykład z Krákowá wyſzedł ku południowi / á obſzedſzy pod ziemią / znowu powrocił od pułnocy) ma w ſobie mil 5400. Niemieckich ábo naſzych Polſkich / gdyż rowne ſą. Więc gdyby kto vchodził ná dźień po mil 10. obſzedłby cáłą ziemię / przez proſtą linią ták iáko śię námieniło zá ieden Rok / y dni 175. gdyby nie było żadnych przeſzkod / iákie ſą morzá / rzeki / gory / láſy / ieziorá ⁊c. A gdyby kto chćiał vchodzić po mili ná dźień / tedy by ią obſzedł (z tą kondycyą iáko wyżey) zá lat 14. y dni 290.

ZIemiá tá wiádoma ktorąśmy niedawno názwali ſtárym świátem / dźieli śię ná trzy częśći według liczby trzech Synow Noego / ktore oni miedzy ſobą podźielili / y Succeſſorom ſwoim zoſtáwili.

Pierwſza y nawiękſza część Azya doſtáłá Semowi

Nowy Kalendarz	Bieg ☽	Aspekty / Wybory /
1 c Piotra w okow	♉ 4	☾ Ost. k. Sier. g. 9.
2 d P. M. Aniel.	♉ 17	△♄/ △♀ ✂ ⚒
3 e Znal. ś. Szczep	♊ 0	□☿/□♃ ⚱ ⚒
4 f Dominika W.	♊ 12	✶☉ ☽☋/ ⚱
5 g P. M. Śnież.	♊ 24	/□♀ ✶☿ ☌♂ ⚱
6 a Przemien. Pań.	♋ 6	✶♃/ ☍♄
Wyszedszy P. Iezus z granic. Marci 7.		
7 B N. 11. po Św.	♋ 8	☽ vacua.
8 c Donata Bisk.	♋ 19	□♂♀/ ✶♀
9 d Wigilia	♌ 11	☿ Perig. Epig.
10 e Wawrzyńca	♌ 23	● Now Wrz. g. 0.
11 f Zuzanny P.	♍ 5	✶♂ ☌♃/ ☌☉☿
12 g Klary Panny	♍ 17	△♄/ ✂ ⚱ ⚒
13 a Hippolita M.	♍ 29	Wigilia. /□♂
Błogosławione oczy ktore widzą. Luc. 10.		
14 B N. 12. po Św.	♎ 12	□♄/ ✶☿
15 c Wniebo. P. M.	♎ 25	✶♃♂ ✶☉ ✂
16 d Rocha Wyzn.	♏ 6	✶♃/ △♂ ⚕ ⚔
17 e Karolomana	♏ 21	☽ Pier. k. Wrz. g. 7.
18 f Agap. y Hele.	♐ 5	/□♃ ✶♀ ⚕ ⚱
19 g Ludwika B.	♐ 9	☽☊ △☿/ ⚕ ⚔ ⚱
20 a Bernarda Op.	♑ 1	△☉/ △♃ ☍♂ ☌♄
Zabiezało mu 10 Mężow. Lucæ 17.		
21 B N. 13. po Św.	♑ 8	Iacka Wyzn. □♀
22 c Tymona M.	♒ 3	/✶♀☿ ✶ ♖ ✶ ∴
23 d Wigilia.	♒ 8	☍☿ △♀/ ☉ ⚕
24 e Bartłom. Ap.	♒ 3	○ Peł. Wrz. g. 9.
25 f Ludwika Kr.	♒ 18	△♂ ⚕ ⚔
26 g Samuela Pr.	♈ 2	☽ vacua ✶♄ ⚔
27 a Ruffi. Bisk.	♈ 6	□♄ □♂/ ☍♀
Zaden nie może dwiema Panom służyć. Mat. 6.		
28 B N. 14. po Św.	♈ 8	Aug. D. △☿ △☉
29 c Jana ś. ścięcie	♉ 3	△♃ △♄/ ✶♂ ✶♄
30 d Rozy Panny	♉ 6	/☌☉♃ ✶♄
31 e Raymunda W.	♉ 8	☾ Ost. k. Wrz. g. 3.

Prognostyk Codzienny.

S I E R P I E N.

Ostatnia kwadra Sierpnia dnia 1. Sierpn. godziny 10. min. 10. przed pułnocą/ do Czwartku podeyrzana o pogodę/ od piątku mana źle odmienić chwile.

Now Września dnia 10. Sierpn. w kwadrans po pułnocy/ pogodno ma nastać/ Czwartek pomieszany/ Sobota y Niedziela na niepogodę godzą.

Pierwsza kwadra Września/ dnia 17. Sierpnia z południa godziny 7. minuty 38. na pogodę się zabiera przez całą kwadrę/ byle Sobota odmiany nie przyniosła.

Pełnia Września dnia 24. Sierp. godziny 9. minuty 5. przed południem deszcz spuści/ Czwartek y Piątek pogodne/ Sobota dżdżysta/ ostatek pogodą znidzie.

Ostatnia kwadra Września/ dnia ostatniego Sierpnia godziny 1. po słońcu (?) psuje powietrze.

WRZE-

Dniá 1. 2 9. ná cáłym zegárze wſchod Słońcá o godźinie 9. min. 16.

Ná pułzegárzu o godźinie 4. minuty 38.

Zachod Słońcá ná pułzegárzu godź. 7. minuty 22.

Południe ná cáłym zegárze, godźiny 16. minuty 38.

Wielkość dniá godźin 15. minut 44.

Wielkość nocy godźin 8. min 16.

Dniá 17. 23. 25. ná cáłym Zegarze Wſchod o godźinie 10 min. 8.

Ná pułzegárzu o godźinie 5. minuty 4.

Zachod Słońcá ná pułzegárzu godźiny 6. minuty 56.

Południe ná cáłym zegárze godźiny 17. min. 4.

Wielkość dniá godź. 13. m. 52.

Wielkość nocy godźin 10. m. 8.

Synowi Noego y Fámiliey iego/ druga Afryká Chámowi y ſukceſſorom iego. Trzecia namnieyßa Europá Jáphetowi y Potomſtwu iego. Tych wiekow te trzy części świátá poſpołu z Ameryką ábo nowym świátem zámykáią w ſobie 5. nawiękßych Monárchij Pierwßa y nawiękßa ieſt Krolow Hißpáńſkich/ ktorzy procz Hißpániey y ták wielu inßych Kroleſtw Prowincij/ y wyſep/ práwie bez liczby cáłym zgołá nowym świátem władną. Dla ktorey przyczyny ktos ná pochwale Krolá Hißpanſkiego powiedział że w iego Páńſtwie nigdy słońce nie záchodźi. Wtora Monárchia ieſt Abiſſynow/ ábo Janá Prezbiterá w Afryce. Trzecia ieſt wielkiego Chaná w Azyiey/ od ktorego te Ordy Europeyſkie y Perekop poßly. Czwarta Monárchia/ ieſt Turecka/ we trzech częściach świátá to ieſt w Azyey/ y w Afryce/ y Europie wielkiey części leżąca. Piąta ieſt Perſka tákże w Azyi. Są ieſzcze y inße dwie Monárchie w Azyi/ mnieyße niż te pięć/ lecz nád wßytkie inße więkße. to ieſt Kroleſtwo Chinenſkie/ y Monárchiá wielkich Mogorow. iednák tym Monárchiom piąciom wyżey ſpecifikowánym/ żadna Monárchia áni Kroleſtwo obßernością gránic/ y potęgą nie wyrowna; iák wielkie zás káżdy z nich gránice ma/ niżey ná ſwoim mieyſcu opiße.

O Europie.

EVropá/ namnieyßa wprawdźie ieſt część świátá ále ze wßytkich nazacnieyßa y nápotężnieyßa: ktora nie tylko przed tym cáły práwie świát/ naprzod przez Alexándrá Wielkiego/

Nowy Kalendarz.	Bieg ☽	Aspekty/ Wybory/
1 f Idźiego Opa	♉ 11	/✱☿ △♀
2 g Justa Biskupá.	♊ 1	△☉♄/ ✱♃
3 a Eufemiey P.	♊ 14	☍♄ ✱☉/ ☌♂
Szedł Pan Iezus do Miasta.		Lucæ 7.
4 Bn 15 po Św.	♊ 26	Rozáliey /□☿
5 c Wiktoryná.	♋ 8	☽ vacua
6 d Eulereryuszá	♋ 0	☽ vacua
7 e Reiny Panny.	♌ 2	☌☿ ✱♀/
8 f Národz. P. M.	♌ 14	● Now Páz g 3.
9 g Gorgoniuszá.	♌ 27	☽ vacat.
10 a Mikołaia z Tol.	♍ 9	□♄ △♃/
Godźili śie w Sábat uzdrawiać.		Lucæ 14.
11 B N 16 po Św.	♍ 22	Imien. P. M. □♂/
12 c Gwidoná.	♎ 5	/✱☿ ☌♀ ✱♄ ✱♃
13 d 7. Męczennik.	♎ 18	/✱☉ △♂
14 e Podnieś. ś. ✠	♏ 8	/△♄☿
15 f Nikodemá.	♏ 5	□☿ □♃/ ☍♃☿
16 g Tekle Panny.	♏ 29	☽ Pier. k. Páz g 3.
17 a Piętn. ś. Fran	♐ 13	/△☿ ✱☉♂
Nauczyćielu ktore iest przykazanie.		Matt. 22.
18 B N 17 po Św.	♐ 27	☍♂ △☉/ ✱♃♀
19 c Ianuáryuszá	♑ 2	□♀/
20 d Eustach Wig.	♑ 26	☽ vacua.
21 e Máthiuszá E.	♒ 1	Suchedni ✱♄/☍♃
22 f Mauryceg. M.	♒ 16	◉ Pel. Pazd. g 6.
23 g Linusá Pap.	♓ 10	□♄/
24 a Bernárdá B.	♓ 24	/□♂
Zstąpiwszy Pan Iezus w łodź.		Matt. 9.
25 B N. 18. po Ś.	♈ 8	/△♄ △♃
26 c Iustyny.	♈ 21	☍♀/
27 d Przen. ś. St.	♉ 4	✱☌☿ ✱♂ △♀/ △☉
28 e Wacłáwa Kr.	♉ 17	☾☋
29 f Michałá Ar.	♉ 29	☽ vacua.
30 g Hieronymá D.	♊ 11	☾ Ost. k. Páz. g. 5.

Prognostyk Codźienny.

WRZESIEN.

PIerwsze dni Wrześniá pogodne/ sobotá z Niedźiela dzdzyste/ insze wespołe áż do końcá.

Now Páźdźiern. dniá 8 Wrześniá/ z południa godźiny 3 minuty 40. pod chmurą nástánie/ iutro pogodá/ sobotá chmurna/ Niedźiela podeyrzána o deszcz/ dáley pogodá/ procz czwartku niepewnego.

Pierwsza kwádrá Páźdźierniká dniá 16. Wrześniá z pułnocy godźiny 3. minuty 17 wietrzno bodáy nie z deszczem nástánie/ iutro pogodá/ Niedźiela podeyrzána/ insze dni pogodą posłużą.

Pełnia Páźdźierniká dniá 22. Wrześnie z południa godźiny 6. minuty 57. wietrzno nástanie/ iutro y w sobotę niepewna pogodá/ od Niedźiele weselsza zechce śię popisáć chwilą.

Ostátnia kwádrá Páźdźierniká dni ostátniego Wrześniá/ z pułnocy godźiny 5 minuty 29. wiátrow poruszy dla panowania Merkurego

Dniá 1. 7 16. ná cáłym zegárze Słońcá Wſchod godźiny 11. min. 26.

Ná pułzegárzu godźiny 5. minut 33.

Zachod godźiny ná pułzegárzu 6. m. 17.

Południe ná cáłym zegárze godźiny 17 m. 43.

Wielkość dniá godźin 12. minut 34.

Wielkość nocy godźin 11. minut 26.

Dniá 12. 23. 30. ná cáłym zegárze Wſchod Słońcá godźiny 12. m. 22.

Ná pułzegárzu godźiny 6 minuty 11.

Zachod ná pułzegárzu godź. 5. minut 49.

Południe ná cáłym zegárze godźiny 18. min. 11.

Wielkość dniá godźin 11. minut 22.

Wielkość nocy godź. 12. m. 38.

á potym przez Rzymiány zwoiowáłá/ y pod ſwoie moc podbiłá/ ále tež y teraz/ Mądremi y wáleczynymi Mężámi kwitnąc/ wßytkie inße części świátá przechodźi/ że nie wſpomnię Katholickiego Kościołá/ ktorego gdy ſie głowa w Europie znáyduie/ bez wątpienia Europę nayzacnieyßą pokázuie. Grenice Europy ſą te: od wſchodu Don ábo Tanais rzeká/ dźieli ią od Azyi od Południá na Morze ßrodźiemne od Zachodu Ocean Atlántycki/ od Pułnocy Morze Lodowáte. Długości iey znayduie ſie mil 900. ßerokości zás 500. Cáła Europá dźieli ſie ná Krolestwá y Nácyie: naprzod ktore záżywáią ſtroiu Włoſkiego ſą te: Hißpánia/ Fráncya/ Niemcy/ Anglia/ Dánia/ Szwedy/ Scotia/ Hybernia/ Norwegia/ Włoßy Sicilia/ Sárdinia etc. Potym ktore ſtárodawnego ábo Słowiáńſkiego ſtroiu używáią ſą te Krolestwá y Narody/ Polſka/ Czechowie/ Węgrzy/ Słowiánie/ Moſkwá/ Tátárzy/ Rácyáni/ Bulgárowie/ Grecy y wßytkie inße Narody/ Krolestwá/ y Páńſtwá ktorekolwiek Turcy w Europie trzymáią. Ma procz tych Krolestw Europá Páńſtwa inße miedzy ktoremi naprzednieyße ieſt we Włoßech Kościelne/ potym Rzeczpoſpolita Wenecka/ Dźienueńſka/ Olenderſka/ Niderlándzie. Arcyxiestwo iedno Rákuſkie/ Wielkie Xiestwá trzy Litewſkie/ Moſkiewſkie y Florenckie/ Xiąstw zás y Páńſtw pomnieyßych bez miary.

Językow ábo mow znáyduie ſie w Europie/ oſobliwie trzy: Łáciński/ Niemiecki y Słowiáńſki/ od Łácińſkiego pochodzą Włoſki/ Hißpáńſki y Francuſki. Od Niemieckiego Angielſki/ Duńſki/ Szwedzki/ Niderlánſki/ Szotſki etc. Od Słowiáńſkiego Polſki/ Czeſki/ Ruſki/ Moſkiewſki.

Nowy Kalendarz.	Bieg ☽	Aspekty/ Wybory/
1 a Remigiusza B	♋ 13	/☌☉☿ ✱♃ ✱
Przyiaćielu iakoś tu wszedł. Mat. 22.		
2 B N. 19 po Sw.	♌ 4	□♄☿ ☌♂/ ✱☉
3 c Kándydá Mecz	♌ 16	✱☿/
4 d Fráńciszká W.	♌ 28	□♀/
5 e Pláćydá W.	♍ 10	△♄/ ☌♃ ✱☉
6 f Brunoná W.	♍ 23	/✱♀ ✱☉
7 g Marká Pap	♎ 5	/✱♂ □♄
8 a Brygitty Wd	♎ 18	● Now List. g. 6.
Idź Syn twoy żyie. Ioann. 4.		
9 B N. 20 po Sw.	♏ 1	☽ vacua.
10 c Zwyc. z Turk	♏ 15	□♂ ✱♄/ ✱♃
11 d Germáná Bisk	♏ 28	/☌♀ ✱♃
12 e Máxymili B.	♐ 12	☽☊ △♂/ □♃ ✱☿
13 f Edwardá Kr.	♐ 26	✱☉/ ✱♀ ✱☿
14 g Kálixta Pap.	♑ 10	/☌♄
15 a Jádwigi y Ter.	♑ 24	☽ Pier. K. List. g. 10
Miey ćierpliwość nademna. Matt. 8.		
16 B N. 21. po Sw.	♒ 8	□☿/ ☍♂
17 c Soliny Pánny	♒ 22	/△☉ ✱♃
18 d Lukaszá Ewán	♓ 6	□♀/ △☿ ✱♄
19 e Janá Kántego.	♓ 20	☍♃/ ✱♄ ☿ ✱
20 f Przen. s. Woyt	♈ 5	△♀/ □♄
21 g Vrszule Pánny	♈ 19	△♂/ ✱☿
22 a Kordule P.	♉ 3	○ Peł. Listo. g. 6.
Godziło się czynsz oddać Cesarzowi. Matt. 22.		
23 B N. 22. po Sw.	♉ 16	△♄ □♂/ ☉☌
24 c Ráfalá Arché.	♉ 29	/✱♃☿ ☍♀ ✱☉
25 d Chryzánta.	♊ 12	☾☋/ ✱♂
26 e Ewárystá Pap.	♊ 24	□♃ ✱
27 f Wigilia	♋ 17	△☉/ ☍♄
28 g Sym. y Judy	♋ 19	/✱♃
29 a Nárcysa Bisk.	♌ 0	✱♄
Panie Corka moia teraz vmarła. Matt. 9.		
30 B N. 23. po Sw.	♌ 12	☾ Ost. K. List. g. 1.
31 c Wigilia.	♌ 24	☌♂♃ □☿ □♀

PAZDZIERNIK.

Pierwszy dźień wietrzny/ wtory do deszczu ma okazyią/ insze dni pogodne oprocz Piątku posępnego.

Now Listopádá dnia 8. Paździer- niká godziny 6. minuty 4 po pułnocy/ niesie rzeczney cerkwey nábawi/ osobliwie w Poniedźiałek/ we Wtorek / y Srzodę / insze dni pogodno odpráwią się.

Pierwsza kwádra Listopadá / dnia 15 Páźdźierniká przed południem godźiny 10 minuty 10. pogodno nástánie/ Niedźielá/ Srzodá y Czwártek odmiane przynoszą / insze dni pogodno się stáwią.

Pełnia Listopáda dniá 22 Páźdź. godźiny 6 minuty 34 chłodno y wietrzno z początku się stáwi/ Srzoda/ y Czwártek do źimney wilgoći skłonne/ insze dni mierne w pogodźie.

Ostátnia kwádra Listopáda dnia 30. Páźdźierniká/ godźiny 1. minuty 46. z pułnocy/ źimney wilgoći poruszy/ do czego dźień iutrzeyszy tákże skłonny.

Dniá 16 14. Słońcá wschod ná cáłym zegárze godźiny 15. min. 6.

Ná pułzegárzu godźiny 8 min. 3.

Zachod Słońcá ná pułzegárzu godź. 3. min. 5.

Południe ná cáłym zegárze godź. 20. min. 3.

Wielkość dniá godźin 7. minut 54.

Wielkość nocy godźin 16. minut 6.

Dniá 20. 21. 28. Wschod Słońcá ná cáłym zegárze o godźinie 16. min. 8.

Ná pułzegarzu o godźinie 8. minuty 51.

Zachod Słońcá ná pułzegárzu g. 3. minuty 56.

Południe ná cáłym zegárze godź. 2. m 4.

Wielkość dniá godźin 7. minut 52.

Wielkość nocy godźin 16. m. 8.

láskie, w Afryce/ ábo na morzu Atlantyckim/ Fortunne wyspy/ ábo Canariæ Insulæ, náostátek cáłą Amerykę ábo Nowy swiát/ o ktorym się iuż námieniło y niżey (ieżeli Bog łaski vdźieli) szerzey się námieni. Do Arrágoniy w Hiszpániy należy Kátálonia Wálécya Báleáres wyspy ktorych imioná Máiorká y Minorká/ Wyspy Iwika y Formenterá/ we Włoszech Krolestwá Neapolitáńskie Sycylia y Sárdynia. Do Portugálliy zás należą w Hiszpániy Algárbia ná Morzu Atlántyckim/ Wyspy Azeres/ w Ameryce Brezylia w Afryce więtsza część brzegow od Oceanu Południowego w około Afrykę obléwáiącego/ z fortecámi na nich zostáiącemi w Azyi po większey cześći Indyie wschodnie Krolestwo Ormuz około morzá Perskiego/ miedzy Turecką á Perską ziemią zostáiące. do tego brzegow tákże niemáło áż do sámey Chiny ku Iáponiy náostátek wiele wysep/ ták ná Oceanie wschodnim ábo Indyiskim iák y ná południowym około Afryki: z tąd nie odrzeczy ten powiedźiał kto powiedźiał, że w Hiszpáńskim Pánstwie nigdy słonce nie záchodźi Czego rácżyły kto się chce dowiedźieć niech się Geográfii porádźi/ y ia pytáiącemu oretenus powiem. w Hiszpániy mowią pospolićie że się trzy znayduią cudá/ pierwszy miásto ogniem opasáne/ 2. most ná ktorym kilká tyśiecy trzody páść się może/ trzeći most ná ktorym wodá płynie. przez pierwszy cud ma się rozumieć Mádryt Miásto ktore iest krzemieniem obmurowáne/ przez drugi spust ábo prowádzenie wody pod Segowia Miástem przez trzeći rozumie się Anas rzeká/ ktora się pod źiemię kryie y znowu zá śiedm mil wychodźi. Alec procz tego znáyduie się w Hiszpániy y inszych rzeczy nie mniey potrzebnych iáko y podźiwienia godnych; ma bowiem dosyć zdroiow y ćieplic do zdrowia służących/ około rzeki Anas rzeczoney/ á teraz Guadiana znáyduie się ich ná pułtorá tyśiącá ná gránicach zás Granáty/ znáyduie się pewne zrzodło. ktorego gdy się nápiie/ ćierpiącemu kámien pomaga. Iest tákże pewne Iezioro/ w ktorym ryby gdy trzask y łoskot vczynią/ pewny descz y niepogodę známienuią. Ná pewney zás gorze iest Iezioro w ktorym często sztuki rozbitych znáyduią się okretow/ lubo iest dáleko od morza. Ma do tego Rzeki do żeglowánia ábo po wodźie pływánia sposobne (procz wielu innych pomnieyszych ktorych náżwiska są te Iberus ábo Ebro/ Bethis Anas/ Tagus/ Durius/ (w tych dwuch złoty niegdy znáydował się piasek) y Minius ábo Minio.

STA-

STARY ábo RVSKI

KALENDARZ,

NA ROK PANSKI 1695.

W tym Roku Páſchália táka.

Bohoiáwlenie Chryſtá Pána w Nedylu.
Zapuſtu, ábo Miáſá iáſty, Nedyl 4. dny 5.
Máslnáiá Nedylá, dná 27. Iánuaryia.
Perwſzy deń Puſtu wełykáho, dná 4 Fewruar.
Błáhowiſzczenie Bohorodyci, w Ponedyłok.
Páſchá, ábo Woskres: Chryſtá, dná 24 Mártyia.
Woznes: Chryſtá ná Nebo, dná 2. Máiá.
Soſzeſtwo Duchá S. dná 12. Máiá.
Petrowoho puſtu, Nedyl 5. dny 5.
Zapuſt do vſpena PereWład. dná 31. Iulyiá.
Vſpene PereWład. we Czetwer.
Zapuſt do Rozdeſt. Chryſtá P. dná 13. Noiewrá.
Rozdeſtwo Chryſtowo, w Serede.

W tym Roku Wielkanoc Ruſka, poſpołu z Polſka.

Dni IANVARYI,

Pols:	Rusk	Styczeń,
11	1	OBRYZAN. CHRYST.
12	2	Sylweſtrá Papy
13	3	Máláchiiá Pr.
14	4	Sobor. ſś, Apuſt.
15	5	Fteopempá M.
		Iſusie Synu Dáwidow
16	6	N BOHOIAW: CHRY;
17	7	Sobor Iana Kreſt,
18	8	Dominiki
19	9	Połycewktá.
20	10	Hrehoreho Epiſk.
21	11	Fteodozya Weł:
22	12	Tácyány M.
		Słyſzał Iſus
23	13	N. 1. po BOHOIAWL:
24	14	Sś. otcow w Synái,
25	15	Pawła Theb.
26	16	Pokł; káyd; ś. Petrá.
27	17	Antonyiá Weł.
28	18	Aftánázyiá Archiep.
29	19	Mákáryiá.
		Nauczytelu dobry
30	20	N 2. po BOHOIAWL,
31	21	Máxima Spow.
1	22	Tymofteiá Ap.
2	23	Klymentá M,
3	24	Xenyi Mátere.
4	25	Hryhoryiá Dok.
5	26	Xenofontá.
		O ſtráſznoie ſudy:
6	27	N. MASLNAIA
7	28	Ewfremá
8	29	Moſczey Ihnaceho.
9	30	WASYLYIA WELYK,
10	31	Kirá y Ianá.

Dni FEWRVARYI,

Pols:	Rus:	Luty,
11	1	Tryfoná M.
12	2	STRYT: HOSP: BOH:
		Ieſly ne odpuſtyſz.
13	3	N. SYROPVSTNAIA.
14	4	✠ Wełyki Puſt,
15	5	Aha'y M.
16	6	Wukuły Epiſk.
17	7	Párfeniiá,
18	8	Fteodorá M.
19	9	Nykiforá M.
		Fiłyp, ydy zá mono.
20	10	N. WSTVPNAIA.
21	11	Właſia
22	12	Maláchiiá Archiep.
23	13	Mártyniána Otcá,
24	14	Awxentego Otcá.
25	15	Onyſtmá áp.
26	16	Pámfyłá M.
		Wnide Iſus w okáp.
27	17	N. 2. w PVST,
28	18	Leontyná:
1	19	Archippá.
2	20	Leoná Ep,
3	21	Tymofteiá Otcá,
4	22	Aftánázeho
5	23	Połykárpá.
		Recze Hoſpod, iże.
6	24	N. KRESTOPOK:
7	25	Taráſyia.
8	26	Porfiryia Archiep,
9	27	Gelazeho,
10	28	Wáłyłyiá Spowedn.

Dni MART.

Pols	Rus:	Márzec.
11	1	Ewdokyi.
12	2	Neſtorá M.
		Vczytelu, prywed.
13	3	N. 4. w PVST,
14	4	Konona Mucz.
15	5	Haraſtmá.
16	6	42. Muczenn;
17	7	Wáſyłá Ep.
18	8	Fteofiláktá.
19	9	40. Muczen, Sewáſt.
		Iahoze woſchodim,
20	10	N. 5. w Puſt.
21	11	Sofroniiá.
22	12	Fteofána Epiſk.
23	13	Moſzcz: Nykforá.
24	14	Wenedyktá Otcá,
25	15	Ahápyia M.
26	16	Sáwiná M.
		Prezde ſzeſtych dni.
27	17	N. KWITNAIA
28	18	Kiryłá.
29	19	Chryzanteho M.
30	20	Foteniey.
31	21	✠ wełyki czetwer.
1	22	Stráſty Chryſtowa.
2	23	Wełykáia Subotà.
		Wnaczalı bi ſlowo.
3	24	N. WOSKR: CHRYST:
4	25	PON. Sw Bláhow. Boh.
5	26	WTOREK SWITL.
6	27	SEREDA SWITLAIA.
7	28	Stefáná Otcá.
8	29	Marká Ep,
9	30	Iwáná rokopiſá.
		Mir wam.
10	31	N. I po WOSKREST,

Dni	APRIL,	
Pols	Rus:	Kwiećień,
11	1	Máryi Ithyptes.
12	2	Tita.
13	3	Nikity ihumená.
14	4	Iosyfá piesnopisá.
15	5	Fteodułá.
16	6	Iewtychiá.
		Pride Iosif yże ot.ar.
17	7	N. 2 po WOSKRES.
18	8	Rodyoná.
19	9	Iewtychá.
20	10	Terentyiá.
21	11	Antypy.
22	12	Wáłyłyiá Sp.
23	13	Iustyná Mucz.
		Wozmi odr twoie.
24	14	N. 3. po WOSKREST.
25	15	Arystárchá.
26	16	Krescenteho
27	17	Symioná Episk.
28	18	Iwana Otcá.
29	19	Leona Papy
30	20	Feodorá Otcá.
		Dazdmi pity.
1	21	N. 4. po WOSKRES:
2	22	Feodorá.
3	23	GEORGIA Mucz.
4	24	Sawy M.
5	25	MARKA IEWAN.
6	26	Wasyłyiá M.
7	27	Symeoná M.
		Sotwory Isus brenię.
8	28	N. 5. po WOSKRES:
9	29	M m. w Kizyku.
10	30	Iákowa Apust.

Dni	MAY,	
Pols	Rus:	May,
11	1	Ieremii Pr.
12	2	WOZN: CHR: NA NEB
13	3	Tymofteiá M.
14	4	Pełáchyi M.
		Wozwede Isus oczy.
15	5	N. 6. po WOSKRES.
16	6	Iowá práwed,
17	7	ZIAWLEN: KRES: S.
18	8	✠ Iana Bohosłowá.
19	9	MOSZCZ: S. NIKV:
20	10	Symoná zyłotá.
21	11	Mokiiá M.
		W ostátnyi den weły
22	12	N. SOSZEST: S. DVCH.
23	13	S TROYCY z WON:
24	14	WTOREK SWIATEC.
25	15	Páchomyiá Weł.
26	16	Fteodotá Otcá.
27	17	Andronyká.
28	18	Petrá Dyonisia.
		Wśiak y zemlá Wyzn
29	19	N. WSICH Swátych.
30	20	Den 1. pustu Petrow.
31	21	Konstanteho y Heleny.
1	22	Wásyłyská M.
2	23	Mycháiłá Otcá.
3	24	Semioná.
4	25	Ziáwlenie hláwy s. Iana
		Chodył Isus pry mory
5	26	N. 2. po SOSZEST:
6	27	Feripontá.
7	28	Nykity.
8	29	Fteodosyi.
9	30	Isaáká Otcá.
10	31	Ieremiiá Pror.

Dni	IVN:	
Pols:	Rus:	Czerwiec:
11	1	Iustyná Filoz.
		Swiszcza tyla twoie.
12	2	N. 3. po SZOSZEST:
13	3	Tukiáná.
14	4	Mitrofoná.
15	5	Dorotheiá Episk.
16	6	Wizáryona Cudotwor.
17	7	Ancyráná M.
18	8	Fteodorá M.
		Hospodi, otrok moy,
19	9	N. 4. po SZOSZEST.
20	10	Tymoszá.
21	11	Wartołom i Bárnáby.
22	12	Petrá Anachorety.
23	13	Akwiłyny M.
24	14	Iełyzeiá Pr:
25	15	Ammosá Pr.
		Zábihli mu dwá,
26	16	N. 5. po S O S ZEST.
27	17	Manuyłá.
28	18	Leontyna Muczen,
29	19	Iudy Ap.
30	20	Mefodyiá Episk.
1	21	Iuliana.
2	22	Ewzewiiá.
		Vfay Synu, odpusz:
3	23	N. 6. po SOSZEST.
4	24	ROZDEST. Iana Kreśt.
5	25	Feotoniiá Mucz.
6	26	Dawidá Otcá.
7	27	Samsoná Otcá.
8	28	Moszczy Kyrá.
9	29	PETRA y PAWŁA.
		Isuśie Synie Dawid,
10	30	N. 7. po SOSZEST:

Kálen-

Kálendáru Ruskoho Misiácy, Ná Rok P. 1695.

Dni	IVLIY,	
Pols	Rus:	Lipiec,
11	1	Kuzmy y Damiá.
12	2	RYZY P. MARYI.
13	3	Ankifá M.
14	4	Andreiá Kryt.
15	5	Márſty.
16	6	Syzoiá Otcá.
		O 5. chlibách 5000.
17	7	N. 8. po SZOSZEST.
18	8	Ftomy Otcá.
19	9	Pankrácebo Epiſk.
20	10	45. Muczen.
21	11	Ewſemii M.
22	12	Prokłá.
23	13	Háwryelá árch.
		Otom ia ieſt, ne boyte
24	14	N. 9. po SOSZEST.
25	15	Kiryká.
26	16	Atehenona.
27	17	Márymy M.
28	18	Emelianá M.
29	19	Mákryny.
30	20	ILYI PROR:
		P. zmiłuy ſiá nád Syn
31	21	N. 10. po SOSZEST:
1	22	MAR. MAHDALENY.
2	23	Fteofána.
3	24	Románá y Kryſtyny.
4	25	VSPEN: ANNY S.
5	26	Ierimołáiá.
6	27	Pántáłymoná.
		Miy terpliwoſt nád.
7	28	N. 11. po SOSZEST:
8	29	Káleniká.
9	30	Silasa y Silweſtrá.
10	31	Zapuſt: do Viſpen:

Dni	AWHVST,	
Pols	Rus:	Sierpien,
11	1	Mákkáweiá.
12	2	Moſz: S. Stefáná.
13	3	Dálmátá Otcá.
		Cztyi otcá twoho y
14	4	N. 12. po SOSZEST:
15	5	Ewgenyiá.
16	6	PREO: HOSP: BOHO.
17	7	Domentiáná.
18	8	Emełyaná M.
19	9	Máttfeiá Ap.
20	10	Láwrentyia.
		Człowik nikiy náſ.
21	11	N. 13. po SOSZEST:
22	12	Fotyiá.
23	13	Máxima Spowed.
24	14	Mycheiá Pr.
25	15	VSPE: PERE: WLAD:
26	16	Deomydá.
27	17	Mironá M.
		Człowik nikiy ſpr.
28	18	N. 14. po SOSZEST.
29	19	Andreá.
30	20	Samuilá Pror.
31	21	Fáddeiá Ap.
1	22	Agáfániká M.
2	23	Luppá.
3	24	Iewtychiiá.
		Lubi Hoſpodá Bohá,
4	25	N. 15. po SOSZEST.
5	26	Adryáná.
6	27	Pipina Otcá.
7	28	Moyſeiá Otcá.
8	29	VSIK hławy S. IANA
9	30	Alexándrá.
10	31	✠ Połoz: poiáſa P. M.

Dni	SEPTEWRY,	
Pols	Rus:	Wrześien.
		Dał odnemu 5. talent.
11	1	N 16 po SOS. Now. lito.
12	2	Mámántá.
13	3	Antymiiá M.
14	4	Wáwyły M.
15	5	Zacháryi Pror.
16	6	CVD: ARCH: Mych.
17	7	Sozontá M.
		Woſzeł Iſus wo ſtranu.
18	8	N. 17. ROZD. BOHOR:
19	9	Iokimá y Anny.
20	10	Men. Met y Ni.
21	11	Theodory M.
22	12	Awtonomá.
23	13	Kornyiłá.
24	14	WOZDWY: KREST: S.
		Stał Iſus wedle iez.
25	15	N. 18. po SOSZEST.
26	16	Ewſymii.
27	17	Zoſiey.
28	18	Iewmenyiá.
29	19	Trofimá M.
30	20	Ewſtázya.
1	21	
		Konrádá Ap.
		Budite vbo miłoſer.
2	22	N. 19. po SOSZEST.
3	23	Poczácie Iáná Kreſty.
4	24	Tekle Dew.
5	25	Ewrozyny.
6	26	✠ Viſpen: S. Iwáná Iew:
7	27	Kályſtrátá.
8	28	Chárytoná.
		Wzoł Iſus do Miſtá.
9	29	N. 20. po SOSZEST:
10	30	Hrehoryiá Epiſ.

Kálen-

Dni Pols:	Rus:	OCTOWIY, Pázdźiern:
11	1	POKR: BOHOROD:
12	2	Kypryaná M.
13	3	Dyonizyiá Areop.
14	4	Ierofeiá
15	5	Chárytyny M.
		Izyde ſiiáy ſiiáty.
16	6	N. 21. po SOSZEST.
17	7	Sergiiá. M.
18	8	Pelahyi.
19	9	Iákowa áp.
20	10	Iewłámpiiá.
21	11	Fyłypá áp.
22	12	Prowá y Tárchá.
		Był nikii czełowik.
23	13	N. 22. po SOSZEST:
24	14	Páráſkowey Mat.
25	15	Łukyana M.
26	16	Longiná Sotniká.
27	17	Ozyi Pror.
28	18	LVKI IEWAN:
29	19	Ioelá Pror.
		Witry y more ſłucha.
30	20	N. 23. po SOSZEST:
31	21	Hiláryoná.
1	22	Alberycya Epiſk.
2	23	IAKOWA AP:
3	24	Arefty M.
4	25	Márkianá.
5	26	DYMYTRYIA WEL:
		Pryſtupił muż imen:
6	27	N. 24. po SOSZEST:
7	28	Terencyia M.
8	29	Anaſtázyi.
9	30	Zenowyiá M.
10	31	Stáchyiá.

Dni Pols:	Rus:	NOIEWRY, Liſtopad.
11	1	Dámianá Medyká.
12	2	Akindá M.
		Wozlubi Hoſp: Boha.
13	3	N. 25. po SOSZEST:
14	4	Ioánnykiiá.
15	5	Káláckiona Mucz.
16	6	Páwłá Archiep.
17	7	Lázárá.
18	8	SOBOR ARCH: MYC:
19	9	Onyſyforá.
		Boháto mu zrodiłá.
20	10	N. 26. po SOSZEST:
21	11	Wiktorá M.
22	12	Iwana Patryárchy.
23	13	* Zapuſt do Rozdeſtwá
24	14	Fiłypá Ap.
25	15	Sámoná Ap.
26	16	MATFEIA Ap.
		Zeno, odpuſzczena.
27	17	N. 27. po SOSZEST:
28	18	Plátona y Románá.
29	19	Wárláama Op.
30	20	Prokłá Ep.
1	21	WOW: w CER: P. M
2	22	Fiłymoná
3	23	Amfiłochyiá Ep.
		Człowik nikii, ſprá.
4	24	N. 28 KATERYNY M.
5	25	Klymentá Papy R.
6	26	Alympiia.
7	27	Iakowa Perſk:
8	28	Stefáná Sp.
9	29	Párámoná.
10	30	ANDREIA AP.

Dni Pols:	Rus:	DEKAMWRY, Grudżien,
		Izuſie pomiłuy nas.
11	1	N. 29. po SOSZEST.
12	2	Awwakumá.
13	3	Sofronyiá.
14	4	* Wárwáry M.
15	5	Sáwy Op.
16	6	MYKVLY EPISK:
17	7	Ambrozyiá Ep.
		Vczytelu, czto ſotwo.
18	8	N. 30. po SOSZEST.
19	9	ZACZACIE S. ANNY.
20	10	Hermogena Mucz.
21	11	Dányiłá Styl:
22	12	Spirydioná.
23	13	Ewſtrátyiá.
24	14	Firſá M.
		Pozry, wirá twoiá.
25	15	N. 31. po SOSZEST.
26	16	Ahha Pr:
27	17	Dányiłá Pror.
28	18	Sewaſtyaná M.
29	19	Wonifácyiá M.
30	20	Ihnátyiá.
31	21	Iuliány.
		Kniaha Rozdes: Chr.
1	22	N. PERED: ROZDES:
2	23	ro. Mucz. w kret.
3	24	Euhenyi M.
4	25	ROZDEST: CHRYST:
5	26	SOBOR PRES: BOH:
6	27	STEFANA ARCHID:
7	28	SS. Mucz: Dwitmi.
		Wozmiy Ditynu.
8	29	N poROZD: SS. Mład.
9	30	Anyſyi.
10	31	Melányi.

RO-

PROGNOSTYK GENERALNY.

ROZDZIAŁ I.

O Rewolucyey àbo Poczatku Roku.

REwolucyia Roczniá/ ktora zeßły Rok kończy/ á nástepuiacy záczyna; áczkolwiek nie tylko ná wiosnę/ ále w káżdey częśći Roku/ y owßem w ktorykolwiek moment náznáczona bydź może: poniewáż w cyrkule końca y poczatku nie znáyduiemy/ ále tylko náznáczyć możemy. Omnino eorum, quæ in circulo circumferuntur; nihil est quod natura aut sit extremum aut primũ, sed lege factum est vt aliud alij statuant Anni principium. *Plutarchus in Problem:* iednák trzymáiac sie zwyczáiu Astronomicznego/ ná wielu experyencyách vfundowánego/ y wielu Doktorow zdániem vtwierdzonego poczatek roku przy porownániu dniá z nocą/ názáiutrz po świetym Jozefie z ráná godźiny 7. minuty 54. głoßa/ ná ktory czás tákie znákow Niebieskich położenie znáyduie. Byk na wschodźie spoczywa w stopniu 25. Koźiorożiec ná srod Niebá wspiał sie ná stopień 26. Niedźwiadek pod Záchod/ á Rák sie ná Pułnoc záczełgał. Plánetow zás tákie vpátruie esse. Naiáśnieyße Xiaże Plánetow Słońce z Wenerą y Merkurym/ incarcerati zostáli od Sáturná nieprzyiáznym kwádratem condemnati. Miesiac do domu zyßku ná peregrynácya sie wybrał/ áby substáncyey popráwił: lecz záżdrośćiwego Márśá kwádratem oßukány/ oleum & operam perdidit státeczny Sáturn in domo religionis nabożnym został/ wprzod sie z Márśem ßesnym promieniem poiednawßy. Jowiß lubo wsteczny/ iednák ochotnie ná rezydencya in Regia Solis przyiety à Domino loci, z nim pospołu z Wenera y Merkurym przez potroyny z Miesiacem przez ßesny áspekt po przyiaćielsku konferuie. Mars w domu Jowißowym/ máiac do tego mieysca pretensya ratione Triplicitatis gospodą stánał. Smocza głowá w Strzelcu w domu 7. spoczełá.

ROZDZIAŁ II.

O skutkách Rewolucyey Roczney.

WSpomniona dźiśieyßego Roku 1695. Rewolucya/ iák eby rożnego stanu y kondycyi ludźiom/ przynieść miáłá sukcessá/ ex septem Stellis erraticis z Plánetow mowię Niebieskich dochodze.

Naprzod Słońce/ ktore dla administrácyi cálego świátá/ przez swoie influencyie/ y dla kommunikácyi tákże swoiego świátłá; Monárchow/ ad clavum Imperij sedentes, ná honorách y godnośćiách iákichkolwiek świeckich zostaiacych/ tákże ad latera Magnatum zabáwiáiacych wyrázá; że ná złe mieysce; do in domum inimicitiarum zápádło, tedy Páńskim animußom znáczy iákieś nie ukontentowánie/ sług niewierność/ niechęći od Poddáństwá: Málkontentow y skrytych nieprzyiáćioł.

Sáturnus ♄ in signo mobili w domu dźiewiatym podroża sie báwiacy/ sedźiwych poważnych ludźi wielkiey experyencyi/ gospodárstwá pilnuiacych/ Oraczow/ y rzemiosłem prácowitym báwiacych sie/ nábáwi peregrynácyi y podroży/ iáko *Hali P. 8. cap. 7.* Si Saturnus in 9na & signum fuerit mobile, facient homines illo anno longa itinera, & multum durabunt in eis.

Juppiter we Lwie dom synow zásiadßy/ Duchownym/ Sedźiom/ dostátnim szlachetnie zrodzonym/ dobre czásy y fortunne przyniesie sukcessy/ choyne łáski v Monárchow ziedna/ do Promowowánia młodźi ad studia & virtutes onychże zácheći.

Mars ♂ w domu przyiáźni gośćzac/ nie wielki Márciálistom z woyny przyniesie pożytek iáko *Guidop.* 4. c. 8. Mars in 11. significat paucitatem lucri, seu profectus in rebus de quibus speratur vtilitas, ále fidissimos etiam Achates, y przyiaćioł owych ktorzy to iáko alter ego, miedzy sobą poróżni, iáko wyżey pomieniony wspomina Author: & cadent in inimicitias amicorũ

Wenus ♀ z białogłowſkim ſtanem/ że ſie ad carceres w domu nieprzyiaciół doſtáłá/ przeto ten ſtan zewſząd nie tylko vćiſk y niewczáſy ponośić będźie; ále też gotowych záwſze znaydźie nieprzyiaciół/ oſobliwie owych ktorzyby mærorem lenire, & non dolorem dolori addere powinni iáko *Guido Bonati P. 4. cap. 98* świádczy Venus in 12. ſignificat tribulationem & inimicitatem in mulieribus, ſzkodę ná ſubſtáncyi ſwoiey/ ále naybárdźiey z oſzukánia Żydowſkiego odnieśie.

Mercurius ☿ w tymże domu infortunij od Sáturna kwadratem poráżony/ Vczonym ludźiom/ Kupcom/ piſárzom/ y innym Merkuryáliſtom pámięć odeymie/ ták iż ći o Xiąſzce/ owi o łokćiu ábo gwichtách/ inni o regeſtrách ábo munimentách zápomnią: nie bez ſzkody iáko *Guido*: Mercurius in 12. ſignificat inſulſitatem hominum & ignorantiam eorum.

Mieśiąc ☾ in Porta ſuperna, zoſtáiąc miałby do dobrego poſpolitemu ludowi bramę otworzyć według zdánia Hálego *cap.* 1. Populus illo anno habebit bonum & vtilitatem ieſnák że ma ſwoie przeſzkody/ intencyi ſwoiey do ſkutku przyprowádźić nie będźie mogł/ y od kłopotow chorob z mulistych wilgoći pochodzących, iákie ſą páráliże/ kolki/ puchliny ꝛc. onegoż obronić nie potráfi.

ROZDZIAŁ III.

O Pánu Rocznym.

DLa lepſzey informácyi o niektorych generálnych ſukceſſách/ lubo fortunnych/ lubo też nieſortunnych/ zwykli Aſtrologowie vpátrowáć tego Plánety/ ktory w rewolucyi/ ábo pod czás poprzedzáiącego Rewolucyą Nowiu lubo Pełni ze wſzytkich napotężnieyſzy zoſtáie. Tego názywáią Gubernatorem y Pánem cálego Roku: nie dla inſzey przyczyny/ tylko że wſzytkie rzeczy ákkommoduiąc ſie własnośćiom iego/ według nátury iego ſtáią śię/ y nieiáko ad nutum iemu poſłuſzne ſą. Nie ináczey iáko ná Ziemſkich Monárchow poſpolity zápátruiąc ſie gmin/ ich uſiłuie według możności reprezentowáć ákcye. Ad exemplum Regis totus componitur orbis. Z tego tedy Plánety dochodzą właſnośći Roku/ odmiennośći powietrza/ vrodzáiow lubo nieurodzáiow Ziemſkich/ zdrowia czerſtwośći lubo ſłabośći. Ná ten tedy Rok komuby ſie z śiedmi Plánetow roczne doſtáć miáły rządy/ gdy pilnie vważam widzę że choleryczny Márs z ſwoią odzywa ſie potęgą/ gdy wſzytkim Kándydatom o Roczne konkuruiącym Páńſtwo/ prym bierze. Więc nie tylko pomniąc ná owe powieść: potentia vbiq; regnat ále też funduiąc ſie ná gruntownym Ptolomeuſzá zdániu/ Márſowi roczne rządy przyznáie: y przydawſzy mu od porády ſedźiwego Sáturná á dla rozrywki weſołą Jutrzenkę/ elekcyi iego wotá ná niżey położonym produkuie inſtrumenćie.

Fortitudines.

♄	♃	♂	☉	♀	☿	☽
18	84	36	0	26	10	11
24	20	41		16	27	10
18	18	26	5	26	27	10
37	29	15	13	26	11	17
97	91	118	34	110	66	4 5
46	78	50	17	56	60	41
51	13	68	17	54	6	4

Debilitates.

♄	♃	♂	☉	♀	☿	☽
10	17	8	5	5	28	14
8	23	10	4	19	18	9
10	29	13	4	18	5	13
18	9	19	4	14	9	5
46	78	50	17	56	60	41

ROZDZIAŁ IV.

O Zaćmieniách.

NA Horyzonćie náſzym/ iedno tylko Xiężycá obaczemy Zaćmienie/ dniá 20. Liſtopádá g. 8. min. 37. po południu. Záćmi ſie go więcey niż puł ábo częśći 7. tákich/ iák ich ma w ſobie 12. Odpráwi ſie to záćmienie w domu przyiaćioł/ w znáku prácowitego Byká w ſtopniu 28. m. 41. ná gránicách Márſowych. Początek Záćmienia będźie po południu g 7. m. 5. Srzodek przypádnie o godźinie 8 m. 37. przeſtánie ſie ćmić o g. 10 m 9. Trwáć będźie g. 3. m. 5. Skutki Záćmienia nie ſzkodliweby miáły bydź: ponieważ Pánem Záćmienia iá-

ſkáwy

ktorey został Jowisz. naprzod bowiem gadźiny szkodliwe wytraći/ według zdánia Origená. do tego miedzy bráćia y przyiaćiołmi zgode y miłość wznieći. Atoli iednak że y Mars iest particeps dominij, ktory pod czas Záćmienia zostáie w domu substancyi; tedy nie ieden szkuiąc często kilszki/ szwánk ná substancyi odniesie: z czego ná Chiregre/ ábo raczey ná mieszkowey defekt periculosè západnie. Do tego że to Záćmienie sub quadrato Martis, tedy nápáśnikow y furyátow przyczyni kłopotu ludu pospolitego od Zołnierzy nábawi: chorob rożnych/ osobliwie ex callida intemperie pochodzących/ (o ktorych ná swoim mieyscu) namnoży ⁊c. Wiger zas Záćmienia tego w Kráinach Ziemiach y Miástach tych/ ktorym signũ Eclipticũ pánuie, iáko są Wielka Polská/ Biała Ruś/ Szwedźi/ Szwáycárowie ⁊c. náywiekszy sie pokaże. Trwáć będą te skutki przez trzy Mieśiące poczowszy od Záćmienia/ á nawiecey ná końcu będą sie náprzykrzáły.

ROZDZIAŁ V.

O Własnośćiách Czterech Częśći Roku.

Generaliter mowiąc Rok teráźnieyszy miałby być vtemperowany w ćiepło y źimno. ponieważ gorącą náture Marsowe/ ottemperowáć będźie źimny Saturnus: á obudwu sucha komplexya (intellige virtualiter) wilgotna Wenus skrapiáć będźie częstymi dżdżami. Specialiter zás tákich czterech częśći Roku spodźie wáć sie mamy.

Zimá ktora sie záczęłá w Roku przeszłym 1694 dniá 21. Grudniá. dla Sáturná in domo sua zostáiącego/ á do tego in cardine orientis spoczywáiącego/ nákłania do chwile suchey mroźney/ y názbyt źimney.

Wiosná záczyna sie pospolu z Astronomicznym Rokiem dniá 10. Márcá g 8. przed południem. ktora dysponuie Mars z Saturnem. Więc communicatis qualitatibus utemperowána nam Wiosne spráwią.

Latonástánie dn: 21 Czerwcá o g. 10 przed południem więc że dyspozytorámi iego zostali Merkury z Saturnem wstecznym/ wietrznego á nie barzo ćiepłego potrzebá nam spodźiewáć sie Látá/ według świádectwá Hálego.

Jesień pocznie sie dn: 23. Wrześniá z puł: g 2. Więc tá część Roku że dostáłá sie pod regimen Wenery Sáturna y Marsá/ dla tego większe ma podobieństwo do wietrzney wilgotnośći niż do suchośći.

ROZDZIAŁ VI.

Zdrowego czy niezdrowego spodźiewáć sie Roku.

Pisze Galenus in Lib: de Febribus: Że tym tylko szkodzą choroby/ lubo z przyczyn Niebieskich obrotow/ lubo też ex infectione to iest z zárażenia pochodzące; w ktorych znáyduie sie dyspozycya ábo sposobność do tákich chorob Ex nulla patitur corp[us] corruptione, nisi corporum materia præparata, & quodammodo subiecta sit causæ corruptibili. Toż mowi & lib: de differentia febrium: Oportet autem meminisse, quod nulla causarum, sine patientis aptitudine apta nata est agere: ktorego zdánia potwierdza Avicenna Tract: 4. Agens cum pervenit ad patiens, & non est patientis præparatio non accidit passioni actio. Tá zás sposobność znáyduie sie w ludźiach dla wielu złych chumorow/ ktore rodźi nie pomiárkowánie w iedzeniu/ napoiu/ pracy ⁊c. iáko pisze Petrus Paduanensis super particula 1ma Problem. Aristt. Corpora ad ægritudinem præparata sunt illa, quæ malis utuntur cibarijs, & malo se rexerint regimine vt labore multo &c. hujusmodi dissolventibus Virtutem. Zkąd Plutarchus lib: de tuenda bona ualetudine trefną lecz potrzebną y dla vstrzeżenia sie replecyi owym osobliwie służącą przywodźi Historyą ktorzy ná cudzych tráktámentach po dźiurki (iák mowią) rádźi dopełniáią. Filipá Krolá Macedonskiego gdy z niewielką ássystencyą wyszedł ná spácyer/ iedē z Ziemiánow záprosił ná wieczerzą. ktoremu gdy sie Krol gromádno/ nieták iák sie on spodźiewał stáwił/ począł sie mieszáć y konfũdowáć/ że nie miał wszytkich vkontentowáć. To wyrozumiawszy śiedzący przy stole Krol/ potáiemnie obesłał wszytkich dworzan/ eby sie na pewny pászt z ápetytem záchowáli. czego gdy sie owi w sámey rzeczy spodźiewáli/ tym sie co im dano dostátecznie vkōrērowáli. Przez co chce náuczyć teże Autor: że kto sie chce zdrowo chowáć/ ma sobie názawsze dobry ápetyt záchowáć/ á strzedz sie

ná raz żołądká przeládowáć. ktoby záś w nádźiei dobrego zdrowia strzegác tym śie często sprzećiwiał przestrogom/ tákiemi mu konstellácyie Niebieskie grożą affekcyámi y pároxyzmámi. Naprzod Márs że został Pánem Rocznym známionuie choroby z suchych y gorących przyczyn pochodzące/ iáko są Febry Tertiana y Quotidiana/ rożę/ dissenterye/ kołtaczki/ etc. Mars cum fuerit æquidistans piscibus, significat febres Tertianas & quotidianas czego áspektem poczwornym dopomoże mu Xiężyc/ si Luna fuerit, cum Marte configurata in signo aqueo, significat gradum pestilentiæ & dissipantem. Saturnus záś znáczy choroby/ ktore pochodzą z źimnych y mulistych wilgotnośći: iákie są kátáry/ Kászle/ kolki/ puchliny/ párálize/ quártany etc. iáko świádczy Messchala c. 9. Saturnus cum prævaluerit in revolutione anni solus super signum aliquod regionis, & absentes fuerint ab eo fortunæ, erit impedimentum ex aqua & firmitas & mors in terra ejusdem signi. Wenus tákże prope cuspidem Ascendentis Revolutionis zostáiąca/ bolu oczu námnoży. Kroli iednák/ że dobrze iest commixtus Mars ♃no per ⚹ aspectum, tedy y te wyżey specifikowáne defekty/ mogą śie in melius odmienić. O co Autori salutis gorąco supplikowáć trzebá.

ROZDZIAŁ VII.

Woyná czy Pokoy.

SPyta śie kto/ iákim sposobem mogą astra nákłonić do woyny? poniewasz materiale, iáko iest Niebo/ nie może agere in immateriale: iáka iest wola ludzka: gdyż agens debet esse proportionatum passo. Do tego gdyby Niebo wolą ludzką nákłániáć miáło do Woyny; tedy poiedynki/ zaboystwá/ y insze tym podobne rzeczy/ żadneyby nie podlegáły winie: poniewasz nie pochodźiłyby z woli ludzkiey/ ktora iest causa libera; ále tylko z obrotow niebieskich ktore są causæ Necessariæ. Nákoniec przez to sámo wola nászá trаćiłaby wolność/ gdyby miáłá podlegáć influencyom Niebieskim. Lecz łátwá ná to odpowiedź; zrozumiawszy wprzod/ że iáko rozum polega ná zmysłach ábo phántásmátách ták y wola nászá záwisłá ná chući/ to iest in appetitu sensitivo z tą iednák kondycyą że intellectus non potest intelligere sine phantasmatis pro hoc statu, voluntas autem potest velle sine appetitu sensitivo. To też pewna/ że obroty niebieskie/ rożnie w nas sporządzáią ták zmysły powierzchowne iáko y zewnętrzne: gdyż widźiemy że ow lepszą ma imáginátywę ábo dowćip nád inszego/ ten záś lepszą pámięć/ inszy lepszy rozsądek ábo estymátywę; iák też y sáme chući/ ábo áffekty: gdyż doznáiemy że ow iest cholerik ábo gniewliwy/ inszy chćiwy etc. To tedy wyrozumiawszy/ ták odpowiedam, że konstellácye Niebieskie álternatim powietrze. ktorym żyiemy/ spráwuią w nas cholerę/ tą poruszony appetitus irascibilis, to iest áppetit gniewliwy poćiąga zá sobą wolą ktora ieżeli iemu powolna iest (lubo nie powinna będąc wolną) zezwala ná diffidencie/ niezgody/ nápáśći/ etc. z ktorych pochodźi woyná: ztąd łátwo przełożone wyżey trudnośći rozwiązáć śie mogą: Pierwsza że Niebo pierwey poruszá apetyt materyalny á potym wolą násze niemáteryálną przez apetyt. Druga prawdáć to iest żeby zaboystwá/ y insze złe vczynki nie miáły winy. gdyby wola nászá nie byłá wolna/ ále ták iáko rozum od zmysłow/ (intellige in actu 2do, według owego: nihil est in intellectu, nisi prius fuerit in sensu.) ták y oná od chući záwisłá. Trzećia/ y to prawdá/ żeby wola nászá nie byłá wolna/ gdyby ták iáko zmysły y chući násze niebieskim podlegáłá influencyom. Ten dyskurs rozwiązawszy przystępuię do sámey rzeczy. Ná ten Rok Márs Autor cholery/ gdy otrzymał roczne rządy/ będźie chćiał bydź do woyny y buntow powodem. Mars cum fuerit æquidistans Piscibus, significat interfectionem multam inter Reges & Magnates. Nie umityguie y źimny Sáturnus cholery iego/ lecz iescze bárźiey zápali. Quando Saturnus & Mars dominantur simul, aut quando unus eorum gubernat & aspicit se cum alio demonstrat hoc lites & prælia hominum extraneorum, captivitates & res fortes ac magnas; chybá żeby poiednawszy śie przez szesny ⚹ áspekt nátury swoiey zápomnieli/ y do zgody inferiora nákłonili. Et si aspectus fuerit de trino vel sextili, erit pax propter magnum metum ensis.

ROZDZIAŁ VIII.

O Vrodzáiu Ziemnym.

IAk wielce potrzebna y dobra rzecz iest tym/ co śie około Gospodárstwá báwią. znák sie ná znákach y obrotach Niebieskich/ łátwo z nástepuiącey Historyi doćiec możem. Pisze Plinius

libr, 18.

lib. 18. *cap.* 28 Hiſtoriæ Natural. że Demokrytus Filozof: gdy ſie z niego náśmiewáli doſtátni ludźie/ że będąc Filozofem á do tego znáiąc ſie ná konſtelácyách Niebieſkich/ ſłábey fortuny y ßczupłey ſubſtáncyi był. (iáko ći záwße bywáią/ co nad Kiąßką rádźi śiádáią według owey powieśći: ingenij cultus neminem unquam divitem facit) chcąc ſie zemśćić konfuzyi ſwoiey/ á iáko mowią par pari reddere. ábo ráczey pantheram leone remunerare. wyrozumiawßy z áſteryzmow niebieſkich drogość wielką oliwy/ w cáłym powiećie wßytkie oliwne drzewá zákupił: z wielkim podźiwieniem owych/ ktorzy wiedźieli że ſie w pokoiu y vboſtwie kochał. Lecz gdy nie táyno było dla czego to vczynił/ oddał záśie owym/ wielce tego żáłuiącym/ u ktorych pokupił kontentuiąc ſie tym/ że pokazał: iż on łátwiey mogł zgromádźić zá rok doſtátki większe ániżeli inśi z wielką prácą przez cáły żywot zgromadzáią. Toż potym vczynił Sextius Rzymiánin w Athenách. Ná ten tedy Rok coby nam zá vrodzáie Niebieſkie chárákteryobiecowáć miáły gdy ſie pytam/ nie bárzo mie ćießy Hály gdy mowi: ſi fuerit Saturnus in Capricorno, ſignificat detrimentum in meſſibus & multitudinem pluviarum & ventorum. Więc podobno odnieſą ußczerbek, y przerájone zoſtáną niektore zboża/ á to dla niepogody/ ktorą nam lećie odgrażá Sáturnus. Márs iednák in Piſcibus obiecuie nam mnogość ryb. Mars ſi fuerit in piſcibus & fuerit dominus anni, abundabunt captiones piſcium. znáczy tákże drogość bydłá y koni. Mars æquidiſtans piſcibus. ſignificat cariſtiam beſtiarum.

ROZDZIAŁ IX.

O Krußczách.

NAiepiękniey ktoś zálecá złoto gdy mowi:

> Aurum deſtructor vitæ princepsq; malorum,
> O quam difficiles nectis vbiq; dolos.

Aleć ia przećie złotá nie gánię: boć y ono ma ſwoie zalety, iáko ie pięknie wylicza Poetá.

> Templa micant auro, radiatq; altaribus aurum.
> Auro certa fides, perpetuumq; decus:

Wßytkie tu winę złożyć potrzebá ná tych/ ktorzy złotá ábo ná złe używáią/ ábo go łákomo chowáią. iáki był ow Wloch/ o ktorym wſpomina Vernulæus. Szláchetny ieden człowiek we Włoßech/ miał Syná ſtárßego/ ktory gdy wielkie doſtátki zgromádźił z wielkim ſtárániem y ſkępſtwem/ ták dálece: że w młodym wieku w ſtárego ſie łákomcá przemieniwßy/ niczego áni Rodźicom podeßłym áni krewnym vdźielić niechćiał. y owßem iuż y ná poczćiwość y ná nápominánie Oycowſkie nic nie dbał. Tráfiło ſie że w poſelſtwie od Rzeczypoſpolitey wyſłány był. Oćiec tedy otworzywßy do ſkárbcu/ ßkátuły iego z czerwonych złotych wyprożnił/ á piáſkiem náſypał. Powraca Syn z legácyey/ obaczy odmiáne domu Oycowſkiego/ dźiwuie ſie ſtroynym bráći y śioſtrom: á nie długo báwiąc pośpießy do ſkárbcu/ á ználazßy mieyſto pieniędzy kámienie/ idźie do Oycá z wielkim nárzekániem/ ſkárżąc ſie że w iego domu wßytkie pieniądze vtráćił/ ktorych z ták wielkim ſtárániem nábył. Ná co mu bezpiecznie Oćiec odpowiedźiał: máło práwi ná tym/ złotoli czy kámienie będźieß miał w ßkátule/ boć ſtánie piáſek zá nie fruktyfikuiące y prożno leżące pieniądze. To łákomym nic po złoćie/ bo go nie záżywáią/ ále tym potrzebne co go ná dobre obracáią. ktorego ná ten Rok iáki im prowent Niebá obiecuią/ y iák innymi Kruszczámi káſuią/ krotko námienię: Kruſzcu złotego Zimie y w Jeśieni dobry/ ná Wioſne y Lećie ſłaby prowent.

Srebro Zimie y ná Wioſnę obfito/ Lećie y w Jeśieni miernie ſie pokaże.
Ołowiu/ cáły Rok dobry prowent/ wyiąwßy Láto.
Miedź Zimie y ná Wioſnę omyli/ Lećie y w Jeśieni vkontentuie.
Zelazo dobrze ſie nadá procz Látá.
Cyná ná Wioſnę tylko uchybi.
Zywe ſrebro/ Zimie y ná wioſnę ſie nie nádá/ Lećie y w Jeśieni popráwi.
Drogie Kámienie w máłey cenie zoſtáwáć będą.

ROZDZIAŁ X

O Pożárách ogniowych, y Powodźi.

PIsze Plutarch. Problem: 46. że gdy Miásto Rzymskie często ogniom podlegáło/ Rzymiánie Wulkánowi ktorego zá Bogá ogniá mieli/ Kośćioł zá Miástem wystáwili: iákoby boiąc sie w Mieśćie Autorá ogniá chowáć. przez co ná intende owym dáią/ co źle ogniá przestrzegáią/ z kąd sie stráchu nábieráią. bá y szkody popádáią. Lecz lubo tu y o tych/ ále osobliwie o pioronowych pisze sie ogniách; ktorych ná ten Rok Mars ktory zostáł Pánem Roku/ że pod czás Rewolucyi zostáie pod kwádratem Mieśiącá/ do tego że de dominio Záćmienia párticypuie/ y ná iego gránicách Záćmienie sie odpráwuie/ podobno pod czás zsyłáć będźie. Co do powodźi/ tych osobliwie Lećie/ y w Jeśieni niektore znáyduią sie przyczyny.

ROZDZIAŁ XI.

Czy dobrze ná ćiężárne Matrony.

MAtroná iedná Rzymská imieniem Kornelia gdy iey gośćinna iedná Páni drogie kámienie/ kosztowne száty/ drogie Perły/ totum práwie mundum muliebre pokázáłá/ prosząc áby wzáiemnie swoie one tyże galántaryie pokázáłá; dyskursem ią trochę przeciągnąwszy puki sie synowie ze szkoły nie powroćili ná nich skázuiąc rzekłá: te są ozdoby/ dostátki y delicie moie. Czy to ná ten czás nie służyłá oná Polityká powieść/ ktora teraz co żywo práktykuie: Nulla res constabit minoris Patri quam filius, niechce o tym dyskurowáć. Mátron tylko tych/ ktore to te swoie ozdoby/ iáko támta Kornelia/ świátu nowo prezentowáć máią/ gdy sukcessá ná ten Rok pilnie uważam; widzę że Mars sprzećiwiwszy sie kwádrátem Mieśiącowi in Revolutione, gás ná nie czyni: łáskáwy tylko Jowisz w domu synow rezydencią sobie záłożywszy potomkow ich pod opiekę wźiął. Więc áby sie im iák naylepiey powodźiło/ á złe zdáleká minęło/ niech Pánu Bogu supplikuią/ zdrowia szánuią.

ROZDZIAŁ XII.

O Powodzeniu sławnieyszych Miást, y Woiewodztw Korony Polskiey, y Páństw przyległych.

Krákow, y Máła Polská.

MArs Konsignifikator Miástá Krákowá/ y Máłey Polski/ ná źimę wprawdźie in angulo Orientis zostáie/ ále że in figura præuentionali, w Dom szosty/ tákże postuentionali, w Dom osmy západł; tedy nie bárzo poćieszy tutecznych Obywátelow/ ná Wiosnę weselszych vżyczy sukcessow. Lećie nie iednego z stráceńia Przyiaćielá zásmući. W Jeśieni Málkontentow wystrzegáć sie roskázuie. PO-

Poznan, y Wielká Polska, Lwow, y Woiewodztwo Ruskie.

ACzkolwiek Wenus Zimie / y ná Wiosne miedzy nieprzyiacioły zostáła: y támtecznym Kráiom diffidentámi odgrażá; ále przećie pod czas Látá y Jesieni tego powetowáć zechce: gdy owych / do pobratymstwá przywiedźie / inszym zás czas do nabyćia fortuny otworzy.

Wilno, y Wielkie Xiestwo Litewskie, Warszáwa, y Mazosze.

ZImá y Wiosna czás fortunny / y szczęśliwy Indigenom támecznym obiecuie. Láto nie iednego choroba przyćiśnie. Mátkom tákże rodzącym / smutne głośi álármo.

ŻEBRANIE IARMARKOW.

W niektorych Krainách Cudzoźiemskich, y Miástách Polskich.

W Krákowie ná S. Stánisław w Máiu/ 2. ná ś. Wit. 3. ná ś. Michał.

w Toruniu. ná Trzy Krole/ drugi ná Wniebowstąpienie Páńskie/ 3. ná śś. Sym. Judy.

w Fránkforcie nád Menem ná Srzodop. drugi ná ś. Bártłomiey.

w Jezowie ná ś Woyćiech/ 2. ná Swiątki/ 3. ná Przemien: Páńskie.

w Nyśie ná ś. Jákub/ drugi ná ś. Vrsule/ 3. ná ś. Agnieszke.

w Krolewcu w Niedźiele po trzech Krolách.

w Kozminie ná Srzodopośćie/ 2. ná ś. Woyćiech/ 3. ná Swiątki/ 4. w pierwszy Poniedźiálek po ś. Wáwrzyncu/ 5. ná Národzenie P. Máryey/ 6. w pierwszy Poniedźiálek po Wszytkich Swiętych.

w Borku ná ś. Máćiey/ drugi ná ś. Stánisław/ 3. ná Przenieśienie ś. Stánisłáwá.

w Wárszáwie ná ś. Jádwigę.

w Lublinie ná Swiątki/ drugi ná ś Symoná y Judy/ 3. ná Gromnice.

we Lwowie ná ś. Agnieszkę/ 2. ná ś. Lucyą.

w Łucku ná ś. Bártłomiey.

w Łęczycy ná ś. Mikołay/ 2. ná ś. Alexy

w Łowiczu ná ś. Mátthеusz.

w Mośćiskách ná Wszytkie Swięte.

w Noremberku ná pierwszą Niedź. po Trzech Krolách.

w Poznániu ná Wstępny tydźień/ 2. ná ś. Jan/ 3. ná ś. Michał/ 4. ná ś. Lucyą.

w Wrocłáwiu ná Srzodopośćie/ 2. ná ś. Jan Chrzćiciel/ 3. ná ś. Krzyż/ 4. ná ś. Helzbietę.

w Gdáńsku/ ná ś. Dominik/ drugi ná ś. Márcin.

w Częstochowey/ ná Swiątki/ 2. ná Národzenie P. Máryey.

w Gnieźnie/ ná ś. Woyćiech/ 2. ná ś. Bártłomiey.

w Járosłáwiu ná w Niebowźięćie P. Máryey/ 2. ná ś. Andrzey/ 3. ná Srzodopośćie.

w Kálíszu/ ná Niedźiele Stározápustn.

w Zamośćiu/ ná ś. Wiktoryn.

w Opátowcu 1. ná ś. Troyce/ 2. ná ś. Jákub w Lipcu. 3 ná śś. Symoná y Judy.

w Grodku ná Boże Ciáło/ drugi ná ś Kátárzynę.

w Horoycu ná S. Jlá.

w Jáślískách ná Nowe Láto/ skład winá

w Lipsku ná Nowe Láto/ 2. ná ś. Wit trzeci ná Niedź: Pierwszą po Trzech Krolách.

w Miechowie ná Swiątki/ 2. ná S. Mátthеusz/ trzeci ná świety Łukasz czwarty ná ś. Lucyą.

w Busku ná Trzy Krole/ 2. ná Srzodopost. 3. w Kwietny tydźień. we Wtorek y Srzodę/ czwarty ná S. Krzyż/ piąty ná ś. Bárbárę.

ch.
ń / 2.
4. ná
/ 2. ná
Rzyž/
gi ná
2. ná
ná š.
cie P.
3. ná
oustn.
ná š.
moná
i ná š
winá
.Wit
Rzech
ná S.
Lukaß
Srzo-
n. we
ná S.